Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem
NAJER FOLKSBLAT

הײַנט 8 זײַטען

פרייז 15 גראשען

נײַער פאלקסבלאט

№ 233 | Łódź, Czwartek, 11 Października 1934 r. | צוועלפטער יאהרגאנג | לאדז, דאנערשטאג, ב׳ מרחשון תרצ״ה | № 233

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. — דרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל. 224-71

אונטערן צייכן פון טרויער

נאכ׳ן טויט פון קעניג אלעקסאנדער און מיניסטער בארטו

די גאנצע וועלט אויפגעציטערט פון דער מארד־טראגעדיע

ווער זענען די אטענטעטער?

פאריז, 10. (ספ. טעל.) אלע הײַנטיגע צײַטונגען זענען אַרויס אין שוואַרצע ראַהמען.

די פראַנצויזישע עפענטליכע מיינונג שטעלט פעסט, אַז די אינטערנאַציאָנאַלע סיטואַציע דער־מאָנט איינגאַנצען די לאַגע וואָס איז געשאַפען גע־וואָרען נאָכן מאָ״ד אין סאַראַיעוואָ. נאָכן ערמאָ״דען דעם רומענישען פרעמיער דוקא און דעם קאַנצלער דאָלפוס — ווערט די סעריע אַטענטאַטען פאָרטגע־זעצט.

די „זיד־וועסט״־אַגענטור גיט איבער אין אַ דע־פעשע פון בוקאַרעשט די מיינונג פון איינעם אַ פראַנצויזישען מלוכה־מאַן, וועלכער האָט דער־קלערט אַז געוויסע גרופירונגען וואָס עקזיסטירען אין איראָפּע דערקלערען אָפען, דאָס ווען מ׳זאָל אַרוי־מען פון אינטערנאַציאָנאַלע וועג אַנ׳עיך צעהן פּאָ־ליטיקער, וועלכע שטיצען דעם סטאַטוס־קוואָ פון דער נאָך־מלחמהדיגער איראָפּע — וואָלט זייער טויט דערלויבט געענצליך צו ליקווידירען דעם טראַקטאַט פון יאָהר 1919.

אין פראַנקרייך איז רוהיג.

די רעקאָנסטרוקציע פון דומערגס קאַבינעט איז אָפּגעלייגט אויף שפּעטער. אַלס קאַנדידאַטען אויף אויסערן־מיניסטער רופט די „ל׳עוור״ אַן הער־ריאָן, טאַרדיע׳ן, פּאָל באָנקור׳ן. דערווייל פיהרט אָן מיט׳ן אויסערן־מיניסטעריום דומערג גופא. נעכטען האָבען קורסירט קלאַנגען ווע׳ע דער דימיסיע פונם אינערן־מיניסטער סאַראָ, וועלכער איז פּע׳אַנטוואָ״ט ליך פאַר דער עפענטליכער זיכערקייט. די דאָזיגע קלאַנגען האָבען זיך הײַנט פריה נישט בעשטעטיגט.

די סאָציאַליסטישע גרופּע פאָדערט תיכף צו־זאַמענצורופען דעם פּאַרלאַמענט.

אין דעם געזונד־צושטאַנד פון דעם גענ: זשאָרזש איז אַרייגעטראָטען אַ בעדייטענדע פער־בעסערונג. מ׳האָפט איהם צו ראַטעווען דאָס לעבען.

די לויה פון באַרטו וועט פאָרקומען נאָך דעם, ווי דער טויטער קערפּער פונ׳ם קעניג אַלעק־סאַנדער וועט איבערגעשיקט ווערען קיין יוגאָסלאַ־וויען. דער קערפּער וועט איבערגעפיהרט ווערען אויפן קרייצער „דובראָווניק״, און איהם וועט בע־גלייטען אַנ׳עסקאַדרע פון 1 פראַנצויזישע קריגס שיפען — דיזעלבע, וואָס האָבען סאַלוטירט בעת דער קעניג אַלעקסאַנדער איז אָנגעקומען קיין פראַנק־רייך.

פון דער אויספאָרשונג, וואָס ווערט געפיהרט אין מאַרסעל, איז צו דרינגען, אַז דער מערדער קעלע־מאַן האָט דורכגעפיהרט דעם מאָרד איינער אַליין, ער זאָל זיין אַ כאָרוואַט, וועלכער האָט אַפּטירט פאַר טשעכאָסלאָוואַקיי, און איז אָנגעקומען קיין פראַנק־רייך מיט אַ טשעכישען פּאַס. ווי עס ווייזט זיך אַבער אַרויס איז דער פּאַס געווען אַ געפעלשטער.

די גאַנצע פּרעסע פאָדערט אויף די רעגירונג, אַז זי זאָל וואַכען איבער דער בייער תקופה וואָס הויבט זיך אָן אין דער איראָפּעאישער פּאָליטיק, און וועלכע דריקט זיך קודם כל אויס אין דער אָפּ־שוואַכונג פון דער קליינער אַנטאַנט און איב׳ם שאַ־פען אויף די באַלקאַנען אַ נעסט פון ביי׳ע טראַגישע קאָנטינגענטען.

דער אדמיראל בערטעלאט און דער גענ. דמיטריעוויטש לעבען

פאריז, 10. (ספ. טעל.) עס ווייזט זיך אַרויס אַז הינ׳ן קעניג אַלעקסאַנדער און דעם מיני. באַרטו איז אין משך פון דער הײַנטיגער נאַכט געשטאָר־בען בלויז דער גענ. זשאָרזש.

עס איז אויך שווער פערוואונדעט אַ פּאָליציי־אַגענט, וועלכער האָט זיך דער ערשטער געוואָרפען אויף דעם אָנפאַלער. פון זייטיגע מענשען זענען פערוואונדעט געוואָרען 8 פּערזאָן ובתוכם 2 פרויען און אַ 14־יאָהריג יונגעל.

אַלע קלאַנגען וועגען דעם טויט, אַרער קאַב־טוריע פונ׳ם אַדמיראַל בערטעלאַט און דעם מאַרשאַל דמיטריעוויטש שטימען נישט מיט דער ווירקליכ־קייט. זיי האָבען אַבסאָלוט גאָרנישט געשאַדט.

דער אטענטעטער איז געווען א טשעכאסלאוואקישער בירגער

ווין, 10. (ספ. טעל.) די ווינער קאָרעספּאָנ־דענץ־ביוראָ איז מודיע פון פאַריז:

די פּאָליציי האָט פעסטגעשטעלט אַז פּעטרוס קעלעמאַן איז נישט קיין יוגאָסלאַווישער בירגער, נאָר אַ טשעכישער — אויפן יסוד פון אַ פּאַס. זיין פּאַס איז אַרויסגעגעבען געוואָרען דורכן טשעכאָסלאָ־וואַקישען קאָנסול אין זאַגרעב און איז גילטיג גע־ווען אין אַלע מלוכות אויסער ראַטען־פערבאַנד.

דער מערדער האָט זיך געקויפט אין פאַריז אַ נייעם בראַונינג אַבצוג אין נייעם שיך.

אויף דער לינקער האַנד ביי איהם אין אויס־טאַטואירט אַ מענשליכער שאַרבען און די אותיות ו.מ.ר.א. — דער צייכען פון אַ בעקאַנטער מאַקע־דאָנישער טעראָר־אָרגאַנ זאַציע. מען איז זיך הע״־בער משער, אַז דער אַטענטאַט איז געווען אַ פון פריהער־אויס געפּלאַנטער.

געשטארבען דער אטענטעטער

פאריז, 10. (ספ. טעל.) די צייטונגען זענען מודיע, אַז דער מערדער פונ׳ם קעניג, קעלעמאַן איז הײַנט בייאַכט געשטאָרבען.

די פּאָליציי איז אַ גאַנצע נאַכט געווען פערנומען מיטן קאָנטראָלירען דעם פּאַס און די פערזענליכע דאָקומענטען פון מערדער.

ער האָט זיין אַטענטאַט אַדורכגעפיהרט מיט אַ נייעסטען אויטאָמאַטישען פּיסטאָלע׳ו וואָס נעהמט אַ־ריין צוואַנציג קוילען, אין די טאַשען ביי איהם האָט מען געפינען נאָך זאַפּאַס־מאַגאַזינע אַנ׳ערך הונ־דערט קוילען און אַ באָמבע.

די אויספאָרשונג וואָס איז אַדורכגעפיהרט גע־וואָרען אין זאַגרעב, האָט אַרויסגעוויזען, אַז אויף דעם נאָמען קעלעמאַן האָט די פּאָליציי־מאַכט נישט אַרויסגעגעבען נישט קיין פּאַס און נישט קיין וויזע פון דעם דרינגט מען, אַז דער מערדער פונ׳ם קעניג איז וואַהרשיינליך געקומען קיין פראַנקרייך אויף געפעלשטע דאָקומענטען.

ארעסטירט דעם אטענטעטערס ברודער

פאריז, 10. (ספ. טעל.) די זיכערהייטס־מאַכט האָט אַרעסטירט אין בעלגראַד דעם ברודער פונ׳ם אַטענטעטער קעלעמאַן, אַנ׳אָרטיגער דענטיסט.

העריא זאל זיין דער פערטרעטער פון בארטו

פאריז, 10. (ספ. טעל.) אין די פּאָליטישע קרייזען פערזיכערט מען, אַז דער ממלא מקום פון באַרטו וועט וואַהרשיינליך זיין דער מיניסטער העריאָ. די דאָזיגע ידיעה האָט אַרויסגערופען גרויס צופרידענהייט אין פּאַרלאַמענט.

ווי מ׳גיט איבער אין מאַסגעבענדע קרייזען וועלען די ריכטליניען פון פאַרטוס פּאָליטיק נישט געענדערט ווערען.

דעמאנסטראציעס געגען דער פאליציי

בערלין, 10. (ספ. טעל.) פון פאַריז איז מען מודיע:

נעכטען אין אָוונד זענען אין פאַריז פאָרגעקו־מען גרויסע דעמאָנסטראַציעס געגען דער פּאָליציי. די דעמאָנסטראַנטען זענען פונאַנדערגעטריבען גע־וואָרען.

מיטגלידער פון עטע אָרגאַניזאַציעס האָבען נעכטען דעמאָנסטרירט איב׳ם לאַטיינישען קוואַרטאַל געגען דעם אינערן־מיניסטער סאַראָ, עס איז געקו־מען צו אַ געשלעג מיט קאָמוניסטען. אין סטודענט אין פערוואונדעט געוואָרען.

גרויסע רעוויזיעס אין פאריז

פאריז, 10. (ספ. טעל.) די אויספאָרשונגס־מאַכט האָט אַדורכגעפיהרט אַ רייהע רעוויזיעס אין די יוגאָסלאַווישע קרייזען אין פאַריז. צווישען אַנד. האָט מען געמאַכט אַ רעוויזיע אין דער וואוינונג פון געוו. יוגאָסלאַווישען אינערן־מיניסטער פּריביצעוויטש ביי וועלכען מ׳האָט צוגענומען אַ רייהע דאָקומענטען צו קאָנטראָלירען. ס׳איז אויך אַדורכגעפיהרט גע־וואָרען אַ רעוויזיע אין דער געזעלשאַפט פון יוגאָ־סלאַווישע אימיגראַנטען, און יוגאָסלאַווישע אַקאַ־דעמיקער פעראיין, מ׳האָט אויך געזוכט אין דער וואוינונג פון וולאַדימיר ראַדיטש, אַ זוהן פון דער־הרגעטען דעפּוטאַט, מ׳האָט ביי איהם אין דער וואוינונג אַרעסטירט צוויי יוגאָסלאַווען. איינער פון זיי האָט ביי זיך געהאַט אַ רעוואָלווער. מ׳האָט קאָנפיסקירט פיל דאָקומענטען און פּאָטאָ־גראַפיעס.

קעלעמאן, אדער סטוק?

פאריז, 10. (ספ. טעל.) די פאַריזער פּאָליציי האָט פעסטגעשטעלט אַז קעלעמאַן האָט געוואוינט אין פאַריז פון 30 סעפּט. ביזן 5 אָקטאָבער. ער האָט געוואוינט אין איינעם פון די האַנדעלס־האָטעלן אונטערן נאָמען רודאָלף סטוק. זיין פּאַס איז געווען אַ געפעלשטער. ער האָט געוואוינט אין צימער מיט נאָך איינעם, וועלכער איז געווען געמאָלדען אַלס וולאַדיסלאַוו בענעש. זיי ביידע פלעגט אָפט בעזוכען אַ געוויסער ביקאָמי באַליס — אַ בעזונדערס פער־דעכטיגער פּערשוין, וועלכער איז פאַראיאָהרען דער משפט געוואָרען אויף 4 חדשים טורמע אין מאַר־סעל, און איז נאָכן אָפּזיצען די שטראָף אַרויסגעשיקט געוואָרען פון פראַנקרייך. פּאָליציי זוכט די ביידע מיט שטעק־בריף.

איבערגעפיהרט בארטוס קערפער

מאַרסעל, 10. (ספ. טעל.) די עקספּאָרטאַציע פון מיניסטער באַרטוס קערפּער פון דער פּרעפעקטור אויפן וואָקזאַל אין מאַרסעל איז פאָרגעקומען אין דער אָנוועזענהייט פון פּרעזידענט לעברון, און די מיניסטאָרען העריאָ און טאַרדיע. דער קער־פּער וועט אַריבערגעפיהרט ווערען קיין פאַריז מיט אַ ספּעציעלען צוג.

די עקספארטאציע פון דערמאר־דעטער יוגאסלאווישער קעניג

מאַרסעל, 10. (ספ. טעל.) די טרויער־צערעמאָניע פון אַריבערפיהרען דעם טויטען קער־פּער פון קעניג אַלעקסאַנדער אויף דער יוגאָסלאַווי־שער פּאַנצער־שיף „דובראָווניק״ האָט געטראָגען אַנ׳אויסערגעוועהנליכען אימפּאָזאַנטען כאַראַקטער. נאָך דער טרומבע זענען נאָכגעגאַנגען: דער פּרעזי־דענט לעברון, די קעניגין מאַריאַ, די קעניגליכע משפּחה און די מיניסטאָרען העריאָ און טאַרדיע. ווען די טרומבע איז אַרייגעטראָגען געוואָרען אויף דער פּאַנצער־שיף „דובראָווניק״ איז פעראָרדענט גע־וואָרען אַ מינוט שטילשווייגען.

4 אַ זייגער מיט 25 מינוט איז „דובראָווניק״ אָפּגעשוואומען קיין יוגאָסלאַוויען.

די צוואה פון בארטו

פאריז, 10. (ספ. טעל.) דער טראַגיש אומ־געקומענער מיניסטער באַרטו האָט איבערגעלאָזט אַ צוואָה אין וועלכער ער פאָדערט אַז זיין לויה זאָל פאָרקומען זאָהן פייערליכקייטען און מיט דער גרעס־טער פשטות. דער מיניסטאָרען־קאַבינעט האָט דאָך בעשלאָסען צו קובר זיין באַרטו׳ן אויף דעם חשבון פון דער מלוכה.

די לויה־פייערליכקייטען וועלען פאָרקומען שבת פריה.

פון אַלע עקען וועלט קומען אָן קאָנדאָלענצען צוליבן טויט פון מיניסטער באַרטו.

הײַנט האָט דעם פּרעמיער דומערג, אין נאָמען פון דער פּוילישער רעגירונג קאָנדאָלירט דער פּויל־שער אַמבאַסאַדאָר כלאַפּאָווסקי.

די צוואה פון קעניג אלעקסאנדער

בעלגראַד, 10. (ספ. טעל.) אין זיין צוואָה האָט דער קעניג אַלעקסאַנדער בעשטימט אַ רעגענ־טען־ראַט ביז זיין זוהן פּיאָטער דער צווייטער וועט ווערען פולי־עהריג. אין רעגענטען־ראַט געהען אַ־ריין 3 מיטגלידער: דער פירשט פּאַוועל, דער געוו. מיניסטער זדענקאָ סטאַנקאָוויטש און דער דאָקטאָר איוואָ פּעראָוויטש.

נאָך דער זיצונג פון קאַבינעט וואָס איז פאָר־געקומען שפּעט בײַנאַכט האָט דער מיניסטאָרען־ראַט פּראָקלאַמירט דעם 11־יאָהריגען יורש עצר פּיאָטער אַלס קעניג פון יוגאָסלאַוויע. פּיאָטער געפינט זיך איצט אין אַנ׳ענגלישער שולע הינטער לאָנדאָן. עס היטען איהם איצט אָפּ דאָרט אַנ׳אינספּעקטאָר פון סקאָטלאַנד־יאַרד און 6 דעטעקטיוון.

בעלגראַד, 10. (ספ. טעל.) דער פּאַנצער־שיף „דובראָווניק״ וואָס פיהרט דעם טויטען קערפּער פון קעניג אַלעקסאַנדער ווערט אָפּגעוואַרט אין ספּליט שבת בייטאָג. די דאַטע פון דער לויה איז נאָך נישט פעסטגעשטעלט. העכסטוואַהרשיינליך וועט זי פאָרקו־מען נישט פריהער ווי מיטוואָך אָדער דאָנערשטאָג פון דער קומענדיגער וואָך.

בעלגראַד, 10. (ספ. טעל.) דאָס אויסערן־מיניסטעריום האָט אַרויסגעשיקט צו אַלע געזאַנדט־שאַפטען פון די אויסלענדישע מלוכות, אין בעלגראַד, באַטעס, אין וועלכע עס ווערט געמאָלדען וועגען דעם טראַגישען טויט פון קעניג אַלעקסאַנדער און וועגען אַרויפגעהן אויפן טראָן פון פּיאָטער דעם צווייטען.

בעלגראַד, 10. (ספ. טעל.) די גאַנצע שטאָט איז געהילט אין טרויער. אַלע טעאַטערס, קינאָס, עפענטליכע לאָקאַלען זענען געשלאָסען.

פאריז, 10. (ספ. טעל.) עס איז פערעפענט־ליכט געוואָרען דער טעקסט פון די רעדעס, וואָס דער טראַגיש־אומגעקומענער קעניג האָט געהאַלטען בעת זיין וויזיט אין פאַריז. אין זיי ווערט צווישען אַנד. געזאָגט אַז „ער האָט געוואָלט אויס־נוצען איינעם פון די פייערליכסטע מאָמענטען אין זיין לעבען זינט דעם וועלט־קריג. כדי אויסצודריק־קען אין נאָמען פון יוגאָסלאַווישען פאָלק פאַרן פראַנ־צויזישען פאָלק זיין גאַנצע פערהערליכונג. בעוואונדערונג און דאַנקבאַרקייט, נישט נאָר דער־

(ווייטער זעה 2־טע זייט).

די ערשטע קלאס פון דער מלוכה־לאטעריע.

דעם 18־טען ד. ה. הויבט זיך אָן די ציהונג פון דער 1־טער קלאַס פון דער 31־טער מלוכה־לאָטעריע. קוקט זיך נעהנטער צו, וואָס די ערשטע קלאַס גיט אייך.

אַמאָל איז אין דער ערשטער קלאַס געווען 12.080 געווינסען. הײַנט האָט איהר 16.000, אַלזאָ מיט 4000 געווינסען מעהר. דאָס איז זיכער אַ אומפאַנגרענגער שריט פאָראויס. צווישען די געווינסען האָבען מיר הײַנט מעהר צו 5.000 זל. — מיט 5, צו 500 זל. אויך מיט 5, צו 400 זל. מיט 10 געווינסען. דאָס הויפּט־געווינס איז פערגרעסערט אַזוי ווי פריהער, ד. ה. 100.000 זל.

פון דעם אָנהויב פון דער ציהונג טיילט אונז אָב נאָך אַ פּאָר טעג, מען דאַרף זיך דעריבער צואיילען מיט דעם קויפען אַ לאָס.

יודען אין איטאליע געניסען פון אלע בירגערליכע רעכט

ערקלערונג פון מוסאליני'ן דורכ'ן איטאליענישען ראדיא

רוים, 10 (יט"א טעלעגראפיש)

די איטאליענישע ראדיא = סטאציע, האט איבערגעגעבען אנ'ערקלערונג, וועלכע באציהט זיך צו דער לאגע פון די יודען אין איטאליען. אין דער ערקלערונג וועלכע איז אינספירירט פון מוסאליני'ען ווערט געזאגט, אז די יודען אין איטאליען געניסען פון אלע רעכט און טראגען אלע בירגערליכע פליכטען. אין איטאליען איז קיינמאל נישט געווען קיין אנטיסעמיטיזם, די איטאליענישע יודען זענען פאטריאטען פון הערשענדען רעזשים און פארנעמען די העכסטע אמטען אין דער מלוכה.

וואס שייך דייטשלאנד — ווערט אין דער ערקלערונג געזאגט, אז די אומגעלומפערטע ראסען-טעאריע איז נישט אננעמבאר פאר יעדען ווירדיגען איטאליענער.

KUP LOS U WOLANOWA!

דער פראצעס פון דער קאטאלאנישער רעגירונג וועט פארקומען אין מאדריד

מאדריד, 10 (ספ. טעל.)

הגם דער אלגעמיינער שטרייק איז נאך נישט פערענדיגט הערשט דאך אין לאנד א געהויבענער שטימונג.

דער קריגס-טריבונאל האט צום ערשטען מאל זיך צונויפגעזאמעלט, כדי צו בעטראכטען דעם פראצעס פונ'ם אויפשטענדיגען גארטשיא מארטין, וועלכער ווערט בעשולדיגט אין א בעוואפענטען אנפאל, מאדטין איז פערמשפט געווארען אויף 12 יאהר טורמע.

די צענטראל-רעגירונג האט בעאויפטראגט תיכף אריבערצופיהרען פון בארצעלאנא קיין מאדריד די מיטגלידער פון דער ארעסטירטער קאטאלאנישער רעגירונג. דער פראצעס וועט פארקומען אין מאדריד.

גרויסע שטראפען פאר געמישטע חתונות אין דייטשלאנד

געזעץ גרייט צו דאס דייטשע יוסטיץ-מיניסטעריום

פראג, 10 (יט"א טעלעגראפיש)

פון גוט אינפארמירטע קרייזען טיילט מען מיט דער יט"א, אז דאס דייטשע יוסטיץ-מיניסטעריום גרייט שוין צו דעם געזעץ-פראיעקט נעגען פערבאט פון געמישטע חתונות. דאס געזעץ זעהר פאר גרויסע שטראפען פאר געמישטע חתונות און פאר אנהאלטען געשלעכטליכע בעציהונגען פון אריער מיט נישט אריער.

געיעג נאך די אנפאלער אויף דעם פאסט-אמבולאנס

קיעלץ, 10 (טעלעפאניש)

עס איז פערארדענט געווארען א געיעג נאך די באנדיטען, וועלכע זענען בעפאלען דעם פאסט-אמבולאנס אונטער כענטשין.

נעכטען אין אוונד האט זיך א פאליציי-פאטראל אין אפאטאווער קרייז אנגעשטויסען אויף 3 פערדעכטיגע פערשוינען, וועלכע האבען אנגעהויבען א שיסעריי. דער פאליציאנט פולסאקאווסקי איז שווער פערוואונדעט געווארען. אין איז באלד דערנאך געשטארבען פון די בעקומענע וואונדען.

דער צוגערויבטער זאק מיט דער קארעספאנדענץ איז געפונען געווארען אין קעלצער קרייז.

„ישיבת חכמי לובלין" בעקומען די רעכט פון א הויכשולע

ווארשא, 10 (טעלעפאניש).

דאס בילדונגס-מיניסטעריום האט אנערקענט דער „ישיבת חכמי לובלין" די רעכט פון א הויכשולע מיט אלע אוניווערזיטעטען צוגלייך.

קודם כל איז פעראָרדענט געווארען, אז די תלמידים פון דער ישיבה געניסען פון א 50-פראצענטיגער הנחה אויף אלע באהנען.

חוץ דעם וועט די טעג ארויס א פעראָרדענונג, אז די ישיבה-בחורים וועלען בעקומען אדראטשעניעס ביים מיליטער-דינסט, פונקט ווי אלע אנדערע סטודענטען.

אונטער'ן צייכען פון טרויער

(סוף פון דער 1. זייט)

וואס פראנקרייך האט געטון, כדי צו פערזיכערען די גורלות פון דיין מלוכה, נאר אויך פאר די שליחות וואס פראנקרייך ווייזט ארויס אין דער פונאנדער-שטראהלונג פון איהר געדאנק און טעטיגקייט אויף דער גאנצער וועלט".

טרויער אין טשעכאסלאוואקיי

פראג, 10. (ספ. טעל.) אין שייכות מיטן טראגישען טויט פון קעניג אלעקסאנדער, איז היינט ערקלערט געווארען אין גאנץ טשעכאסלאוואקיי א נאציאנאלער טרויער אויף 3 טעג און אין דער ארמעי אויף א חודש

ווי אזוי האט זיך ווארשא דערוואוסט וועגען דעם בלוטיגען אטענטאט אין מארסעל?

ווארשא, 10. (טעלעפאניש פון אונזער מ. ע. קארעספאנדענט). די ידיעה וועגען דעם בלוטיגען אטענטאט אין מארסעל איז אנגעקומען קיין ווארשא ערשט 8 אין אוונט, וואס דאס איז א הארבער בעווייז אז די קארעספאנדענטען פון דער פוילישער טעלעגראפישער אגענטור האבען זיך דאס מאל נישט בעזונדערס אויסגעצייכענט

לכתחילה האט די ידיעה שוין געדארפט זיין אין ווארשא ארום 5—6 פארנאכט, אבער, ווי געזאגט איז זי אנגעקומען שפעטער.

צום ערשטען האט די ידיעה אנגעשפארט אינ'ם קאפע „איראפא" וואס גילט אלס אזוי-צו-זאגען „פאליטישע קיבעצארניע". אין וואו צווישען 5 און 7 עס קומען זיך צוזאמען פארשטעהער פון דער פאליטישער וועלט, א שטיגער מיניסטארען, מיליטער-לייט א.ד.גל.

נעכטען אין דעם קריטישען אוונד האט זיך אין קאפע געפינען אין דער געזעלשאפט פון זיינע פריינד דער פרעמיער קאזלאווסקי. באך 7 אין אוונד איז פלוצים צום קאפע „איראפא" צוגעפאהרען אן אויטא, פון וועלכען עס איז שנעל ארויסגעשטיגען א יונגער הער, וועלכער איז אין הוט און אין מאנטעל, אריינגעלאפען אינעווייניג. דער פארטיער האט געפרובט דעם הער פערהאלטען, בעטענדיג איהם, ער זאל אפלייגען זיין מאנטעל אין גארדעראב, אבער דער הער — א בעאמטער פון מיניסטארען-ראט האט איהם נישט געהארכט און שנעל צוגעלאפען צום פרעמיער, וועלכען ער האט עפעס אנפערטרויט אויפן אויער. אלעמענס אויפמערקזאמקייט האט זיך געווענדט אין דער ריכטונג צום פרעמיער, וועלכער האט זיך שנעל אויפגעשטעלט און שנעל ארויס אין דער בעגלייטונג פון זיינע פריינד. אין זאל איז געווארען א קאך, מ'האט נישט געוואוסט וואס ס'איז פארגעקומען. עס זענען גלייך געלאזט געווארען אין גאנג פערשידענע ווילדע השערות.

דער פרעמיער קאזלאווסקי איז גלייך אפגעפאהרען אין מיניסטארען-ראט און וועגען אלעם ראפארטירט דעם מארשאל פילסודסקי קיין פיקולישקי, און דעם אויסערן-מיניסטער בעק, קיין ווילנע.

אין קאפע האט נאך אלץ געבודזשעט און ס'האט זיך אנגעהויבען א טעלעפאנירען אין רעדאקציעס, „פאט" און אין אנדערע אינסטיטוציעס.

ערשט ארום 8 אין אוונד האט דער ראדיא אנגעגעבען די ידיעה פון מארסעל.

דער טרויער אין ווארשא

ווארשא, 10. (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט).

איבער די געביידעס פון די פראנצויזישע אמבאסאדע און דער יוגאסלאווישער געזאנדשאפט פלאטערען שווארצע פעהנער. אלע בעאמטע טראגען שווארצע בענדער.

איבער אלע רעגירונגס-געביידעס זענען די פעהנער אראפגעלאזט ביז דער העלפט.

• • •

ווארשא, 10. (טעלעפאניש).

דער פרעמיער פראפ. קאזלאווסקי האט היינט בעזוכט דעם יוגאסלאווישען מיניסטער לאזארעוויטש און איהם פערזענליך קאנדאלירט.

דערנאך איז דער פרעמיער אוועק אין דער פראנצויזישער אמבאסאדע, וואו ער האט זיך געחתמעט אין קאנדאלענץ-בוך.

• • •

ווארשא, 10. (טעלעפאניש).

תיכף נאכן צוריקקומען קיין ווארשא האט דער אויסערן-מיניסטער בעק בעזוכט דעם יוגאסלאווישען געזאנדטען און די פראנצויזישע אמבאסאדע, וואו ער האט בעליגט א קאנדאלענץ

מהומה אויף דער ווארשעווער בערזע

אין צוזאמענהאנג מיט די געשעהענישען אין מארסעל

ווארשא, 10. (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט).

אין צוזאמענהאנג מיטן אטענטאט אין מארסעל איז אויסגעבראכען א געוואלדיגע מהומה אויף דער ווארשאווער בערזע, וואס איז א רעזולטאט פון די שטימונגען אויף אלע וועלט-בערזעס

אלע ווערט-פאפירען זענען שטארק געפאלען ביי א גרויסען אנבאט פון זיי און פון וואלוטע. דאלארען איז קיין נאכפראגע אויף זיי כמעט ווי נישט געווען.

ווי מ'גיט איבער האט היינט אויף אלע וועלט-בערזעס געהערשט אנ'ענליכע שטימונג צו דער, וואס האט געהערשט אין אויגוסט 1914.

7.50 זל. טעגליך — אטוואצק — קלימאטישע וואלד-סטאציע — 7.50 זל. טעגליך

Sanatorjum D-ra med. W. PRZYGODY

לונגען-אפטיילונג: ס'ווערען געהיילט לונגען-קראנקע לויט די נייעסטע מעטאדען.

כירורגישע אבטיילונג: עס ווערען געמאכט: אדמע, איבער-ברעכונג פון פערוואקסונגען, דורכשניידען פונ'ם נערוו א. ז. וו.

ספעציעלער פאוויליאן: ריטשאלט-פרייזען צוגעפאסט צו דער איצטיגער קריזיס-צייט נעמען ארום: פולע אויסהאלטונג, מעדיצין, אויפזיכט, רענטגען, אנאליזען א. א.

כשר'ע קיך! — געשמאקע כשר'ע קיך. — כשר'ע קיך!

פאר רעקאנוואלעסצענטען זארגפעליגע אויפזיכט.

תלמוד תורה „שומרי הדת"

גייערס-ראיאן, נאוואָ-זארזשעווסקא 18.

אי"ה זונטאג פ' לך, דעם 14/10 ה. י. 3 א זייגער נאכמ. צום ערשטען טערמין און 5 א זייגער דעמזעלבען טאג ביי יעדער צאהל מיטגלידער, קומט פאר אין אייגענעם לאקאל די יעהרליכע אלגעמיינע

גענעראל-פערזאמלונג

מיט פאלגענדער טאג-ארדנונג: 1) ערעפנונג; 2) וואהלען פון א פארזיצענדער, סעקרעטארען און סעקרעטאר צו דער גענעראל-פערזאמלונג; 3) קאסע און טעטיגקייטס-בעריכטען 4) בודזשעט פאר'ן יאהר 1935/1934; 5) ענדערען די סטאטוטען; 6) פרייע פארשלאגען; 7) וואהלען פון א נייער פערוואלטונג.

בעמ: די מיטגלידער, וואס ווילען האבען דאס רעכט זיך צו בעטייליגען אין דער פערזאמלונג און האבען וואהל-רעכט, מוזען ערלעדיגען דעם מיטגלידס-בייטראג ביז זונטאג, ד. 14/10 אין דער קאנצעלאריע פון ת"ת ביז 3 זייגער נאכם.

די פערוואלטונג.

דער פליישער-הורטאווניקעס = פעראיין

פארזשעטשנא 10

מאכט בעקאנט אלע מיטגלידער פון גאשטשינסקי דוואר און פון שטאטישען שחט = הויז, דאס היינט, דאנערשטאג, דעם 11-טען אקטאבער 1934, 7 א זייגער אוונד צום ערשטען טערמין און 9 א זייגער אוו. צום צווייטען טערמין ביי יעדער צאל מיטגלידער קומט פאר אין אייגענעם לאקאל

א די יעהרליכע אלגעמיינע פערזאמלונג

מיט פאלגענדער טאג-ארדנונג: 1) ערעפנונג, 2) וואהלען פון א פארזיצער, 3) וואהלען פון א פרעזעס און א פערוואלטונג, 4) וואהלען פון א רעוויזיאנס-קאמיסיע, 5) ענדערן די סטאטוטען, 6) פרייע פארשלאגען.

בעמערקונג: אלע מיטגלידער ווערען געבעטען אין זייערע אייגענע אינטערעסען פינקטליך צו ערשיינען.

די פערוואלטונג

קויפט ארץ-ישראל

אינפארמאציעס טעגליך אין ביורא פון

„תוצרת ארץ-ישראל"

שרודמיעססקא 3

פון 10—1 מיטאג און פון 5—7 אוונד.

Dr Wajnberg

ספעצ. פון לונגע, הארץ און סקלעראזי-קראנקהייטען

וואוינט יעצט פיעטריקאווער 145

טעל. 126-02.

נעמט אן פון 9—10 פריה, 3—5, 8—9 אוו.

דאפעלטע בוכפיהרונג

לערנט גרינדליך אויס אין איין מאנאט דאס בוכפיהרונגס-ביורא

פון ס. בראווערמאן

פיעטריקאווער 17, טעל. 242-27

אנפאנג פון קורס ד. 20 פאזשדזשערניק ד. י. פרייז נור 30 זל. נאכ'ן ענדיגען פון קורס פראקטיק ביים ביורא. אנמעלדונגען אין די ביורא-שעה'ן.

STARSZY FELCZER

H. Neumark

צוריקגעקעהרט

פאלורניאווא 28, טעל. 163-46

נעמט אן ביז 10 פריה און פון 2—4 נ.מ.

אויפ'ן 1. נומער היפאטעק

א סומע פון 28 טויזענט זל.

פריי פון מאראטאריום גלייך צום איינקאסירען פרייזווירדיג אבצושרייבען צוליב אברייזע. צו ערפאהרען אין אדמיניסטר. פון דער צייטונג.

בייליד

דעם טיפסטען בייליד דריק איך אויס דער פאמיליע קאפלאן צוליב דעם פלוצלינגען און פריהצייטיגען טויט פון זייער ליבען פאטער

מרדכי פישל ע"ה

המקום ינחם אתכם בתוך שארי אבלי ציון וירושלים.

דוד פריימאן.

„נייער פאלקסבלאט"

לאדז
11 אקטאבער 1934

די שרעקליכע מארד-טאט אין מארסעל
צי איז דאס נישט א נייע סעראיעווא?

דער אונגעהויערער מאסען-מארד אין מארסעל, די דערמארדונג פון יוגאסלאווישן קעניג אלעקסאנדער, די דערשיסונג פון לעצטענס אזוי פאפולערן פראנצויזישן אויסערן-מיניסטער בארטו און פון פראנצויזישן גענעראל זשארזש שטעלט מיט זיך פאר עפעס אויסערגעוועהנליכעס אין דער געשיכטע אפילו פון אונזער צייט, וואס איז רייך אין מערדעריען און אונמענשליכע טאטען. די דערמארדונג פון קעניג אלעקסאנדער און פון בארטו וועט ארויסרופען געפיהלען פון טיפען בעדויערען אפילו אין קרייזען, וואס שטייען צום ווייטסטען פון פאליטיק, ווייל אין זייער טעטיגקייט האבען זיך ביידע ארויסגעוויזען אלס פאליטיקער פון הויכען נישט בלויז פאליטישען פערנעהם, נאר פון ערנסטע און טיפע הומאניטערע שטרעמונגען. דער טויט פון בארטו וועט ארויסרופען טרויער ביי דער יודישער בעפעלקערונג, ווייל דאס איז, אין דער איצטיגער צייט פון די היטלערס און געבעלסעס, געוועזן איינער פון די בעדייטונגספולסטע און איינפלוסרייכסטע יודען-פריינד, וועלכער האט געהאט די דרייסטקייט מיט זיין גאנצער אויטאריטעט זיך צו שטעלען אויף דער זייט פון געפייניגטען און פערפאלגטען יודישען פאלק, אזוי ווי דאס איז געוועזן מיט זיין פילזאגענדיגער דעפעשע צו דער אלוועלטליכער יודישער קאנפערענץ, וואס איז דעם זומער פארגעקומען אין דער שווייץ.

ביי דער טיפער עמפערונג און אויפרעגונג, ביי דער באנגער מורא, צי בערייט נישט דער אונגעהויערער אטענטאט אין מארסעל א נייעם סעראיעווא, מוז מען זיך פאסען און פרובען אנאליזירען די סיבות, וועלכע ליגען אין גרונד פון דער אכזריותדיגער אונמענשליכער מאסען-טאט אין מארסעל. מיר וועלען פרובען אויסטייטשען די פאליטישע זיגזאגען, וועלכע האבען אין זייער העכסטער שפאנונג געבראכט צו דער אכזריות'דיגער טאט, וואס האט פאסירט אין דער פארט-שטאט פון פראנקרייך.

יוגאסלאוויען האט אין משך פון יארן געלעבט אין א קרייז פון גאנץ אדער האלב-פיינדליכע פעלקער: צו די ערשטע האבען געהערט איטאליען, בולגאריען און אלבאניען, אויף וויפיל זי איז אפהענגיג פון איטאליען. צו דער צווייטער קאטעגאריע געהערען גריכענלאנד און אונגארן. פון אלע יוגאסלאווישע שכנים איז בלויז רומעניען געווען אין פריינדליכע בעציהונגען און עסטרייך אין גוט-שכנישע. אין משך פון לעצטען יאהר האט זיך די לאגע שטארק געביטען: בלויז צוויי מלוכות זענען געבליבען ביי דיזעלבע בעציהונגען צו בעלגראד: איטאליען איז געבליבען פיינדליך און רומעניען פריינדליך. בולגאריען האט זיך גענומען דערנעהנטערען צו יוגאסלאוויען, אלבאניען האט זיך אנגעהויבען שלעכט פיהלען אונטער דער איטאליענישער אפיקע, אונגארן האט אנגענומען א פיינדליכע שטעלונג און עסטרייך איז פון א סימפאטישען שכן פערוואנדעלט געווארען אין א שונא. אזוי פיל צעדערונגען אין משך פון א קורצער צייט זענען מעגליך נאר איצט, ווען גאנץ אייראפע האלט זיך אין איין איבערגרופירען, קוקענדיג אויפן מעגליכען קומענדיגען קריג.

נאך גארנישט לאנג צוריק איז די סטראטעגישע לאגע פון יוגאסלאוויען געווען זעהר א קאמפליצירטע, ווייל כמעט יעדער אפשניט פון דער גרעניץ האט געקאנט פערוואנדעלט ווערען אין א טייל פון קריגס-פראנט. איצט האט זיך די לאגע געביטען: די דרום- און מזרח-גרעניצען פון יוגאסלאוויען האבען פערלוירען די געפעהרליכקייט און די גאנצע סכנה האט זיך קאנצענטרירט אויף דער צפון'דיגער גרעניץ. נישט לאנג צוריק האט יוגאסלאוויען אין פאל פון א קריג געדארפט מורא צו האבען, אז די איטאליענישע ארמעען וועלען אריינדרינגען אין לאנד דורך אלבאניען, עס איז מעגליך געווען א דעסאנט פון פיינדליכען מיליטער אין סאלאניקי און רייבונגען אויף דער בולגארישער גרעניץ. איצט זענען די גרעניצען, אויף וויפיל מען קאן בכלל רעדען וועגען גאראנטיע, געזיכערט, און אלס ליניע פון קינפטיגען מעגליכען פראנט דארף מען אננעהמען די גרעניצען מיט אונגארן, עסטרייך און איטאליען.

דאס הייסט נישט, אז דער קריג אין צענטראל-אייראפע מוז דוקא אויסברעכען. אפילו ביי די איצטיגע בעדינגונגען, וואס קאנען ארויסרופען דעם טיפסטען פעסימיזם, קאן מען ערווארטען, אז די שטרעבונג צו שלום מצד די מלוכות, וואס ווילען האבען שלום, וועט זיך ארויסווייזען אלס שטארקערער פאקטאר, איידער די כוונות פון די מיליטאריסטישע מלוכות. א פאקט איז אבער, אז די לאגע, וואס האט זיך געשאפען אין צענטראל-אייראפע, רופט ארויס אין בעלגראד א שטארקע בעאונרוהיגונג.

אין יוגאסלאוויען האלט מען די אונאפהענגיגקייט פון עסטרייך פאר דעם ווינקעלשטיין פון שלום אין אייראפע. דא האנדעלט זיך נישט בלויז וועגען דער פרינציפיעלער שטרעבונג צו שלום. דאס אונאפהענגיגע עסטרייך איז יוגאסלאוויען נויטיג צוליב א רייה טעמים, צווישען וועלכע די סטראטעגישע שפילען א גאר בעדייטענדע ראלע. איטאליען האט איצט, ווי מיר האבען ערשט די טעג וועגען דעם געשריבען, אין עסטרייך פערנומען א דאמינירענדיגע שטעלונג, און דערמיט האט זיך שארף געביטען דער סטראטעגישער מצב פון יוגאסלאוויען. אויב עסטרייך וועט אויך ווייטער בלייבען אונטער דעם איינפלוס פון רוים, וועט די באהן-ליניע צווישען בעלגראד און פראג זיך געפינען אונטער דער קאנטראלע פון איטאליען, צווייטענס, וועט מעגליך זיין א פולשטענדיגע מיליטערישע צוזאמענארבייט סיי אין דער צייט פון שלום, סיי אין דער צייט פון א קריג צווישען איטאליען און אונגארן. דריטענס, וועט איטאליען בעקומען אנ'אויסגעצייכנעטען אויסגאנגס-פונקט אין פאל פון א קריגס-צוזאמענשטויס מיט יוגאסלאוויען.

דאס איטאליענישע מיליטער וועט קריגען א גלענצענדע מעגליכקייט צו אטאקירען אין פאל פון נויטווענדיגקייט יוגאסלאוויען. אין דער יוגאסלאווישער פרעסע איז טאקע אין דער לעצטער צייט מיט פערדאכט, שרעק און פערדרוס זעהר פיל געשריבען געווארען וועגען די איטאליענישע קריגס-צוגרייטונגען, פון וועלכע יוגאסלאוויען איז בעדראהט.

די איטאליענער פון זייער זייט בעשולדיגען יוגאסלאוויען, אז זי פארמירט אפטיילונגען פון עסטרייכישע נאציס, כדי אונטערצושטיצען די נאציאנאל-סאציאליסטישע בעוועגונג אין עסטרייך. אין דאס איז דאך פאר איטאליען אויפ'ן העכסטען אופן נישט געוואונשען.

אט די געגענזייטיגע אנפאלען האבען געשאפען אנ'אויסערגעוועהנליך געשפאנטע אטמאספערע. ביי דער גאנצער אנטיפאטיע צום נאציאנאל-סאציאליזם לאזט זיך אין יוגאסלאוויען בעמערקען, אז דארט וואלט מען גיכער פריינדליך אויפגענומען די ערשיינונג פון די דייטשען אין עסטרייך ווי פון די איטאליענער. דערפון האט זיך בעגומען, וואס אין יוגאסלאוויען איז די שטימונג פאר דער דערנעהנטערונג מיט פראנקרייך געווארען אינגאנצען אפגעקיהלט און עס איז אלץ מעהר געווארען אקטועל די דערנעהנטערונג צו דייטשלאנד. איצט, ווען עס איז געקומען צו אנ'אפקיהלונג פון דער פריהערדיגער דעמאנסטראטיווער פריינדשאפט צווישען איטאליען און דייטשלאנד. איז געקומען די דערנעהנטערונג צווישען איטאליען און פראנקרייך. זעהענדיג אין איטאליען דעם שווערען און געפעהרליכען שונא פון יוגאסלאוויען, האבען די סערבען גענומען דיזעלבע פיינדליכע בעציהונגען אריבערטראגען אויך אויף פראנקרייך. די רייזע פון יוגאסלאווישען קעניג אלעקסאנדער קיין פראנקרייך איז דורך די „עכטע יוגאסלאווישע פאטריאטען" אויפגענומען געווארען, ווי א פערראט, ווי אנ'אנטייל עפעס אין א פיינדזעליגע טאט, וואס איז געווענדט געגען יוגאסלאוויען.

עס איז נאטירליך שווער צו זאגען עפעס קאנקרעטעס גופא וועגען דער פערשווערונג געגען קעניג, וועגען איהרע אנטיילנעהמער און ארגאניזאציע, עס איז בעגרייפליך צו זוכען דא די האנד פון די דייטשע נאציס. עס איז זעהר מעגליך, אז דאס האבען זיי זיך בעטייליגט, דאס האבען זיי צוגעלעגט א האנד צו דעם געוואלדיגען פערברעכען, וואס האט זיך אפגעשפילט אין מארסעל. די נאציאנאליסטישע יוגאסלאווישע היץ-קעפ האבען שוין איינמאל אונטערגעצונדען אייראפע פון אלע זייטען. אונטער'ן דיקטאט פון די בערלינער וועלט-עראבערער, קאן זיין, איז איצט געמאכט געווארען עפעס א נייער פרוב צו ווארפען א פאקעל אין שטוים שטרוי פון דער וועלט. מען דארף אבער גלויבען, אז נאך דער מורא'דיגער ערפאהרונג פון וועלט-קריג וועט זיי איצט דאס נישט געלינגען.

ענדעציע ווארענט מיט'ן דייטשען ביישפיל
זאל זיך די יודישע אינטעליגענץ היטען פאר'ן כעס!

די אדוואקאטור אין פוילען ווערט אינגאנצען פעריודישט — דאס איז איצט איינע פון די אקטועלסטע זארגען פון דער ענדעקישער „גאזעטא ווארשאווסקא". דאס דאזיגע בלאט ווערט, ווייזט אויס, מיט יעדען טאג אלץ מעהר בעשטימט פאר שמאטערען פון א בעזונדערען סאדיסטישען מין. די גרעסטע, די איינציגע כמעט זארג האט די ענדעקישע צייטונג מיט די יודען. דאס בלאט איז פול מיט זיי און עס איז באמת א קשיא, צי זענען פאראן פיל פוילישע בעלנים אויף דער פובליציסטישער שפייז, וואס ווערט זיי יעדען טאג מיט א ביטערער עקשנות אונטערגעטראגען — דורך דעם ארגאן פון ראמאן דמאווסקי'ן. איצט גייט די סעריע פון די אדוואקאטען און שוין דעם צווייטען טאג ווי עס ווערען געפיהרט ברייטע חקירות וועגען דער שעדליכקייט פון דער יודישער אדוואקאטור.

די יודישע אדוואקאטען, שרייבט דאס בלאט, פערגעסען, זייט יאהרען די יסודות פון קאלעגיאלע בעציהונגען, אז זיי שטופען זיך אין דער אדוואקאטור איבער יעדער מאס, אז זיי ווארפען זיך אן דער פוילישער געזעלשאפט און נעהמען צו די ארבייט ביי די פוילישע אדוואקאטען. צי וואלט נישט געווען א אידעאלע לעזונג פון דער פראגע, ווען די יודישע אדוואקאטען וואלטען בעדינט בלויז די יודישע געזעלשאפט? דאס וואלט געווען די רוהיגסטע, די ווייטאגסלאזטע און גינציגסטע לעזונג פון דער פראגע פאר די יודישע אדוואקאטען. אויב די יודען וואלטען זיך אנטקעגענשטעלען דער דאזיגער לעזונג פון דער פראגע און וואלטען ווייטער געהאלטען אין איין אריינפליסען אין דער אדוואקאטור, דאן וואלט דאס געמוזט ברענגען צו נאך א שטארקערער רעאקציע און צו א ראדיקאלער לעזונג פון דעם פראבלעם. עס וואלט אויף א געזעצליכען אופן געמוזט פערקלענערט ווערען די צאהל יודישע אדוואקאטען לויט דער צאהל יודען וואס געפינען זיך אין פוילען.

די „גאזעטא" רעדט דערווייל מיט גוטען: אין אינטערעס פון די יודען ליגט קודם כל נישט צו פערשארפען דעם קאנפליקט צווישען דער ארבייטענדיגער יודישער אינטעליגענץ און דער פוילישער. די יודען זענען מחויב אפצוהאלטען זייער יוגנט פון מאסענהאפטיגען אריינטרעטען אין די אוניווערזיטעטען און דאן אין די פרייע פראפעסיעס, ווייל אין געגענפאל גרייטען זיי צו א טרויעריגען גורל פאר זייער יוגענד, ווייל דאס געדולד פון דער פוילישער געזעלשאפט וועט ערשעפט ווערען און מיט איין שטריך פון דער פעדער וועלען די יודען בעזייטיגט ווערען פון די פרייע בערופען לויט דעם לאזונג, אז אין פוילען געהערט ארבייט און פערדינסט קודם כל צו פאליאקען.

דערפון דרינגט ארויס, אז אין פוילען מוזען פאליאקען זיך בענוצען קודם כל מיט אדוואקאטען-פאליאקען. אדוואקאטען-פאליאקען דארפען נישט אנגעהמען קיין יודישע אדוואקאטען אלס געהילפען, די רעגירונג דארף שליסען דעם צוטריט אין דער אדוואקאטור ביז דער פראצענט יודען אדוואקאטען וועט נישט אויסגעגליכען ווערען מיט'ן אלגעמיינעם פראצענט פון דער יודישער בעפעלקערונג אין לאנד.

ענדליך, און דא רעדט שוין די „גאזעטא ווארשאווסקא" מיט גאר ערנסטע ווארענונגען: אויב די יודישע אינטעליגענץ וויל זיך בעווארענען פאר'ן גורל פון דער זעלבער אינטעליגענץ אין דייטשלאנד, דאן דארף זי אפהאלטען איהר יוגענד מאסענווייז זיך צו שטויסען אין דער אדוואקאטור.

ס'איז ממש א חיות צו הערען און צו לייענען, ווי די סקלעראטישע ענדעציע האט געקריגען נייע קאלירען, א בענייטען און בערייכערטען לשון אונטער דעם איינפלוס פון דער גייסטרייכער לעהרע, וועלכע זי האט בעקומען פון די היטלעריסטישע גרויסע קעפ און פריינד: וויפיל בעגליקענדע נייע געדאנקען זענען עס ארויפגעשווימען אין די שוין אויסגעטרוקענטע מוחות פון די דמאווסקיס און זייערע יונגע חברים. די פארטיי וואלט דאך אריינגעפאלען אין אמתער פערגליווערטקייט, ווען עס וואלט נישט געהאט אויף איהר א בלאז געטון דער מעג זיין ציפושדיגער שטראם פון די היטלעריסטישע אידעען. מיט אט דעם פרישען באגאזש בעוועגט זי זיך נאך און פערשפרייט איהר גייסטרייכע לעהרע צווישען דער יוגענד פון נייע דורות.

טיפען פון עולים, וואס פאהרען קיין ארץ-ישראל

אין אנ'ארטיקעל „דער טריומפירענדער כוח פון ציוניזם" שרייבט דער בעקאנטער ווילנער יודישער כלל-טוער ד"ר יעקב וויגאדסקי:

די יודישע חלוצים, די גרעסטע גבורים און די גרעסטע אידעאליסטען. האבען זייער שווייס געגעבען, זייער בלוט און זייער לעבען, די יודישע חלוצים האבען דעם אלטען יודישען חלום אנגעהויבען ערנסט, זעהר ערנסט צו פערווירקליכען אין לעבען. ויעבור החלוץ לפני המחנה. נאכן חלוץ זענען אוועק אין א"י, אמת נישט מיטאמאל צום גליק, אנדערע טיילען פון פאלק. די יודישע עליה קיין א"י ווערט אלץ גרעסער און שטארקער, נישט קוקענדיג אויף די אלע מניעות, וואס ווערען אויך וואס ווייטער, אלץ שטארקער.

מיר לעבען איצטער, נישט קוקענדיג אויף די בעזונדערס שווערע מניעות הן מצד די אראבער און הן מצד די ענגלענדער, דעם גרויסען היסטארישען מאמענט, ווען יודען הויבען אן ארויסצורייסען פון זיך די גלות'דיגע מלבושים מיט דער געלער לאטע און ווארפען זיי די המנ'ס אין צורה...

עס איז זעהר אינטערעסאנט דערביי צוצוקוקען זיך, ווי דער ציוניסטישער רעיון הויבט אן, וואס ווייטער אלץ מעהר צו טריאומפירען אויף דער יודישער גאס. מילא, ביי דעם המון איז דאך דאס קיין נייעס נישט, אבער אויך דא האט זיך די ווירקונג פאר די לעצטע עטליכע יאהר שטארק פערגרעסערט, אבער אויך ביי די געגנערישע פארטייען. — ווער האט דאס געקאנט גלויבען, אז איז עפעס די שנאה צו דעם „רעאקציאנערען", „נאציאנאליסטישען". „שאוויניסטיש-בורזשואזען". „אפיקורסישען" ציוניזם שטארק אפגעטעמפט געווארען. מען פערטראגט שוין אפילו העברעאיש רעדען, מען זאגט שוין אפילו א"י במקום פאלעסטינע, דער עיקר אבער האבען זיך די דאזיגע אלע פאליטיקער גענומען בעטען אין א"י. דער סערטיפיקאט איז פאר אלעמען געווארען א מאגנעט, וואס ציהט צו זיך אלע הערצער...

פערשטעהט זיך, אז מען איז זיך דערין נישט מודה: מען האט שוין א פארטיגען אויסרייד, אז מען פאהרט אין א"י נאר, כדי אויסצובעסערען די לאגע פון ישוב, וועלכען די נארישע ציוניסטען האבען, ווי זייער שטייגער איז, פערלאזען...

אזוי למשל פאהרען אין א"י די לינקע „מענשען אין א מארקסיסטישען פוטעראל", ווי טשעכאוו וואלט זיי איצטער אנגערופען, נאר כדי... כדי צו דערנעהנטערן ירושלים צו מאסקווע. דער מהלך איז א גרויסער, אבער די דערנעהנטערער האלטען משמעות מעהר פון ירושלים...

ווייטער בעטען זיך אהינצו די בטלנים פון פאלקיזם, אט די, וואס זענען אפילו קיינמאל קיין אמת'ע פארטיי נישט געווען און האבען זיך שטענדיג נאכגעשלעפט נאך אנדערע פארטייען, זיי האלטען אבער אין איין זוכען פאר יודען א געגענשטיק צום ציוניזם: פריהער זענען זיי שטארק געווען „פעראינטערעסירט" מיט דעם ציוניזם פון... די פאלעסיער בלאטעס... דער יודישער, ווי דער נישט-יודישער עולם האט דא שטארק געלאכט פון דעם נארישען „איינפאל". נאכדעם איז זיי דער „אויטאנאמער סאוויעט" פון דעם „יודישען" ביראבידזשאן ממש פון הימעל אראפגעפאלען... הגם קיינער פערשטייט נישט, וואס פאר א שייכות זיי האבען צו דעם דאזיגען, באמת זעהר קלוגען, סאוויעטישען פראיעקט...

איצטער פאהרען זיי אין א"י, כדי צו „פעראייניגען דעם א"י'דיגען ישוב מיט די יודען פון גלות"! פשוט'ער וואלט געוועזן, אז די פאר מנינים יודען, וואס בילדען „די ברייטע ארבייטענדע מאסען" פון דער דאזיגער „פארטיע", וואלטען געווארען איינפאך ציוניסטען: וואלט מען דאך דאן נישט בעדארפט זוכען קיין תירוץ פאר דעם פאהרען אין א"י!...

עס פאהרען נאך אין א"י פרומע יודען פון דער „אגודת-ישראל"; זיי האבען זיך ארומגעזעהן, און זייער יוגענט האט דאס זיי אויפגעקלערט, אז מיט זייער ביזאיצטיגען בעקעמפען דעם ציוניזם זענען זיי בעגאנגען א גרויסען פעהלער, האבען זיי זיך אפען און עהרליך גענומען פאר דער ארבייט. דאס זענען געוואונשענע געסט אין א"י.

אבער זיי פערענטפערן זיך אומזיסט, אז זיי פאהרען נאר, כדי צו פערשפרייטען און פערטיפען די פרומקייט אין א"י! מיינט, מיינע הערן, וואס איהר ווילט, נאר ארבייט שווער און איבערגעבען, ווי אלע ארבייטען דארטען.

פאהרט, יודען, אלע די, וואס קענען און ווילען ארבייטען אין א"י און — פערענטפערט זיך נישט, הערט אויף זיך מפלפל צו זיין און נעהמט זיך פאר דער ארבייט! פאהרט אלע געזונטערהייט און זייט גליקליך!...

נייער פאלקסבלאט

דאס לאדזער לעבן

נייער פאלקסבלאט

אקטאבער
5.51 זון-אויפגאנג
4.54 זון-אונטערגאנג

דאנערשטאג
11
ב
חשון תרצ"ה

אורטייל אין פראצעס וועגן אנפאל אויף דער קאלישער באהן-סטאציע

דריי אנגעקלאגטע פערמשפט אויף טורמע

אין צווייטן טאג פון פראצעס וועגן אנפאל אויף דער באהן=קאסע אויפן קאלישער וואקזאל איז אויסגעהערט געווארן דער עדות מיער ניקאווא. צוליב דעם וואס ס'האט זיך ארויסגעשטעלט, אז דער דאזיגער עדות ליגט שטערבליך קראנק אינדערהיים אויף סקלאדאווא 31, האט דאס געריכט בעשלאסן צו דעלעגירן אין איהר וואוינונג דעם ריכטער מערסאן, וועלכער זאל אויסהערן דעם עדות ביי איהר בעט.

דער ריכטער איז צוריקגעקומען און פארגעלייענט איהר עדות-זאגען.

נאכדעם האט בעקומען א ווארט דער פראקוראר, וועלכער האט פארלאנגט א שווערע שטראף פאר די בעשולדיגטע. די אדוואקאטן פיאטר קאן, לילקער, גראבולסקי, דעטשינסקי און קירקאווסקי, האבן פארלאנגט צו בעפרייען די אנגעקלאגטע, ווייל ס'איז נישט פארהאן קיין שום בעווייזן, אז זיי האבן זיך בעטייליגט אין'ם אנפאל.

נאך א בעראטונג האט דאס געריכט ארויסגעטראגן אן'אורטייל. לויט וועלכן מאריאן שווארץ איז פערמשפט געווארן אויף 10 יאהר טורמע, ווישניעווסקי אויף 6 יאהר, פאשאק אויף 5 יאהר, קאנטשינסקי איז פריינעשפראכן געווארן.

די פערמשפטע אפעלירן.

צוליב 15 זלאטעס שיער נישט פערלוירן 6000 זלאטעס

כאראקטעריסטישער פראצעס אין קרייז-געריכט

(2) אין דער אפעלאציע-אפטיילונג ביים קרייז געריכט איז בעכטען פארגעקומען א זעהר כאראקטעריסטישער פראצעס:

דעם 26. אפריל איז אויסגעבראכן א שרפה אין דער לאנדווירטשאפט פון וויקטאריא האכורסקא, דער שאדן האט בעטראפן 6000 זל. די לאנדווירטשאפט איז געווען פערזיכערט אין אלגעמיינעם פערזיכערונגס-אנשטאלט.

ווען האכורסקא איז געקומען נאך די אסעקוראציע-פרעמיע, האט מען איהר ערקלערט, אז זי וועט נישט בעקומען די פרעמיע ביז נאך דעם פראצעס, וועלכער איז געגען איהר פערפיהרט געווארן פארן האלטן אויפ'ן בוידעם לייכט-ברענענדע מאטעריאל, צוליב וואס ס'איז ענטשטאנען די שרפה.

די לאדזער סטאראסטווע האט די האכורסקא פער'משפט פאר דעם דאזיגן חטא אויף 15 זל. וואס האט שוין געגעבן דער אלגעמ. פערזיכערונגס געזעלשאפט א מאטיוו נישט אויסצוצאהלען די פרעמיע.

האכורסקא האט אפעלירט צום קרייז-געריכט און נעכטען האט דאס געריכט ארויפגענומען ביי איהר די שטראף. אזוי ארום וועט האכורסקא איצט בעקומען די אסעקוראציע-פרעמיע.

א יונג מיידעל בעשולדיגט איהרע עלטערן און א דאקטאר

אין צווינגען און אדורכפיהרן א נישט ערלויבטע אפעראציע

(2) ס'איז אריינגעקומען א סענסאצ. אנקלאגע פון א געוויסער י. ש. פאלודניאווא גאס, 23 יאהר אלט. דאס יונגע מיידעל בעשולדיגט אין דער אנקלאגע איהרע עלטערן, וועלכע פיהרן א טריקאטאזש=פאבריק אין צווינגען זי אדורכצופיהרן א נישט=ערלויבטע אפעראציע און דעם ד"ר ג. אז ער האט די אפעראציע אדורכגעפיהרט.

דאס פריילין ש. דערצעהלט, אז זי האט זיך בעקענט מיט א לאדזער יונגערמאן, אין וועלכן זי האט זיך שטארק פערליבט, די עלטערן זענען אבער געווען געגען דעם, אז זי זאל חתונה האבן מיט דעם דאזיגן יונגערמאן, וועלכער איז דערצו גרייט געווען אין יעדן מאמענט, דאס מיידעל איז אוועק פון דערהיים און געוואוינט ביי איהר געליבטן, די גאנצע צייט האט זי ווייטער נישט אויפגעהערט צו בעטען איהרע עלטערן, אז זיי זאלען ערלויבן חתונה צו האבן מיט דעם יונגערמאן.

דערווייל האבן די עלטערן פון דעם מיידעל בעמערקט, אז זייער טאכטער געפינט זיך אין אנדערע אומשטענדן, דעמאלס, ווי מ'זעהט דאס פון דער אנקלאגע, האבן די עלטערן דורך שלאגען און אנדערע שיקאנעס געצוואונגען זייער טאכטער צו געהן צו ד"ר ג., וועלכער האט איבער איהר אדורכגעפיהרט א פערבאטענע אפעראציע, הגם דאס מיידעל אליין האט געוואלט האבן א קינד, כדי איהרע עלטערן זאלען ענדליך מסכים זיין אויף דער חתונה מיט דעם געליבטן.

שטרייקן אין די יודישע בעקערייען

(א) די יודישע בעקער-ארבייטער האבן בעשלאסן אדורכצופיהרן דעם שטרייק אין יעדער בעקעריי בעזונדער און צווינגען די בעקעריי-מייסטער אונטערצושרייבן דעם קאלעקטיוון אפמאך.

רעפרעזענטאנץ=טעאטער „ראזמאיטאשטשי" 27 ציגעל-נאם 27 טעל. 112-25.
דירעקציע: דוד צעלמייסטער.

היינט, דאנערשטאג, 9.30 אווענד
גרויסע הנחה׳ און פאלקס-פארשטעלונג ● נור 1 מאל ●
אלע בילעטען אין פארטער נור 1 זל.

„מאטקע גנב"

משה ליפמאן אין זיין קרוין-ראל אלס „מאטקע"
נאך דער גאנצער פארשטעלונג — א גרויסער קאנצערט מיט אנטייל די ליבלינגע פון לאדז.

מארגען, פרייטאג, ד. 12-טען ערשטער פייערליכער אויפטריט
פון דער בעריהמטער קינסטלערין
אידא קאמינסקא
אין דער סענסאציאנעלער שפאנענדער פיעסע ——
א דאנק פון קינדער
מיט'ן אנטייל פון דער גאנצער סטאר-טרופע, אלע אין טריאומף-ראלען.

אכטונג! רעזערווירט אייך דעם מארגענדיגן אווענד
און לעזט אונזער מארגענדיגן אנאנס
וואס? מארגען!

רעכט פון א הויזווירט צו פערהאלטן א לאקאטארס חפצים פאר'ן שולדיגן דירה-געלד

לויט'ן ארט. 387 פון נייעם קאדעקס פון התחייבות'ן מעג א הויזווירט פערהאלטען א לאקאטארס חפצים פאר'ן שולדיגען דירה-געלט און נישט בלויז דעם לאקאטארס חפצים אליין, נאר אויך די חפצים פון זיין בני-בית.

די דאזיגע אויסנאהמליכע משכנות-רעכט האט א הויזווירט בלויז אין בעצוג צו א סומע, וואס בעטרעפט דעם חוב פאר א יאהר דירה-געלט און נישט פאר א לענגערע צייט.

פערהאלטען דעם לאקאטארס חפצים הייסט פשוט נישט לאזען ארויספיהרען די דאזיגע זאכען פון הויז אליין, מיט אייגענעם כח, אהן א פסק-דין פון געריכט און אהן א קאמארניק אזוי לאנג, כל-זמן דער שולדיגער חוב ווערט נישט בעצאהלט אדער גאראנטירט.

די זעלבע כללים האבן אויך אנ'אנווענדונג אין דער בעציהונג פון א לאקאטאר צו א סוב=לאקאטאר.

דא מוז בעמערקט ווערען, אז אין דערמאנטען פרט האט זיך די לאגע פון לאקאטאר בעדייטענד פערערגערט אין פערגלייך מיט'ן אלטען קאדעקס.

ערשטענס האט פריהער נישט געטארם א הויזווירט אליין פערהאלטען א לאקאטארס חפצים פאר'ן שולדיגען דירה=געלד אהן א פסק-דין פון געריכט און אהן א קאמארניק און צווייטענס האט ער נישט געהאט קיין צוטריט צו די חפצים פון בני=בית פאר'ן חוב פון לאקאטאר.

מ'דארף אבער געדענקען, אז די נייע פארשריפטע בעשטימונגען קאנען אנגעוואנדען ווערען בלויז לגבי די לאקאטארען, וועלכע האבן געדינגען די דירה נאכ'ן 1. יולי 1934. וואס שייך די לאקאטארען, וועלכע וואוינען שוין אין די לאקאלען פאר'ן 1. יולי 1934, האבן די דערמאנטע בעשטימונגען דערווייל נישט קיין אנווענדונג. זיי וועלען ערשט האבן אנ'אנווענדונג לגבי די אנגעוויזענע לאקאטארען נאכ'ן 1. יולי 1935.

דאגעגען מאכט דאס געזעץ אין דעם פאל נישט קיין אונטערשיד צי ס'האנדעלט זיך וועגן א לאקאל אין א ניי אדער אין אנ'אלט הויז און אויך נישט, צי ס'גייט וועגן א וואוינונג אדער א געשעפטס-לאקאל.

1200 שניידערס אין בזשעזשין געווארפען די ארבייט

(א) אין בזשעזשין איז אויסגעבראכן א שניידער-שטרייק, ס'שטרייקען 1200 שניידער, די סיבה פון שטרייק איז, וואס די פאבריקאנטן פאדערן, אז די מאגאזינערן זאלען זיי פערזיכערן אין דער „אובעזפיעטשאלניע". די מאגאזינערן זענען מסכים באר מיט דעם בעדינג אז די פאבריקאנטן זאלען צאהלען דעם גאנצען אפצאהל. מחמת דעם וואס די שניידערס זענען נישט איינגעגאנגען דער-אויף דויערט דער שטרייק ווייטער.

היינט פאהרט ארויס קיין בזשעזשין דער ארבייטס-אינספעקטאר כדי צו דערפיהרן צו אנ'אויסגלייך.

רעגיסטראציע פון יאר-גאנג 1916

(2) היינט, דאנערשטאג, דעם. 11 אקטאבער דארפען זיך שטעלן די, וואס וואוינען אויפ'ן שטח פון 3-טען קאמיסאריאט מיט די פאמיליען-נעמען אויף די אותיות:

A B

און פון 8-טען קאמיסאריאט אויף די אותיות.

G H Ch I J

מארגען, פרייטאג, דעם 12-טען אקטאבער דארפען זיך שטעלן די, וואס וואוינען אויפ'ן שטח פון 2-טען קאמיסאריאט מיט די פאמיליען=נעמען

C D E

און פון 8-טען קאמיסאריאט אויף די אותיות:

K L Ł M

צוגאב=פאבאר-קאמיסיע

דעם 15=טען אקטאבער ה. י. וועט אין לאקאל פון דער מיליטערישער אפטיילונג ביים מאגיסטראט פיעטריקאווער 165 אמטירן א צוגאב-פאבאר-קאמיסיע פאר דער פ. ק. או. לאדז שטאט 1 צו דער קאמיסיע דארפען זיך מעלדען די פאבא=ראווע פון יאהרגאנג 1913, וועלכע האבן זיך צוליב וויכטיגע סיבות נישט געקאנט שטעלען ביז איצט צו די קאמיסיעס און די פאבאראווע פון עלטערע יאהרגענגי, וועלכע האבן נאך נישט רעגולירט זייער בעציהונג צו מיליטער-דינסט אויב זיי האבן דערהאלטען נאמענטליכע אויפפאדערונגען פון דער שטאטישער סטאראסטווע און וואוינען אויפ'ן שטח פון 2, 3, 5, 8, 9 און 11 פאליציי-קאמיסאריאטען.

צו דער קאמיסיע מוז מען צושטעלען א פאס אדער א דאקומענט מיט א פאטאגראפיע.

גנבה פון מאנופאקטור אויף פיעטריקאווער 10

(2) נעכטען ביינאכט האבן זיך גנבים אריינבעקומען אין לאגער פון מאנופאקטור-סחורות פון אריה ראבינאוויטש, פיעטריקאווער 10 און ארויסגע'גנב'עט פערשידענע סחורות אויף א סומע פון 1600 זלאטעס. די גנבים האבן נישט איבערגעלאזען קיין שום שפורען. די פאליציי זוכט די גנבים.

אפטייקען

היינטיגע נאכט-דיזשורען

(2) היינט ביינאכט דיזשורירען: מ. קאספערקיעוויטש (זגערזשער 54), י. סיטקיעוויטש (קאפערניקא 26), י. זונדעלעוויטש (פיעטריקאווער 25), ס. באיארסקי און וו. שאט (פשעיאזד 19), מ. ליפיעץ (פיעטריקאווער 193), דיכטער און לאבאדא (11 ליסטאפאד 86).

קלאנג-קינא=טעאטער
Zachęta
זגערזשער 26

היינט און פאלגענדע טעג!
פרעכטיגע קאמעדיע א. ג.
„שפילצייג"

אין די הויפט=ראלען:
Zula Pogorzelska
E. Bodo
K. Tom
א. א.

אנהויב פון די סעאנסען: שבת און יום-טוב 12 א זייגער. געווענליכע טעג 4 נאכמ.

איינער „פערשיט" דעם צווייטען
דערפאַר איז געקומען צו אַן אַוואַנטורע אין געריכטס-זאַל

(2) אין קרייז-געריכט איז נעכטען פאָרגעקומען אַן אומגעוועהנליכער פאַל אין געריכטס-זאַל אַליין. פאָרגעקומען אַ פּראָצעס געגען אַטאַ אַרנאַך, טאַדעוש באַלצעראַק און זיין שוועסטער אַנטאָנינאַ.

די דאָזיגע דריי ליים זענען בשעתן פּערי-משפּט געוואָרען דורכ'ן שטאָטישען געריכט: דער ערשטער אויף 2 יאָהר טורמע פאַר גנב'ענען באַנ־קעס מיט מילך, אויפ'ן בזשעזשינער שאָסיי און די איבעריגע פאַר פאַסערייַ צו 6 חדשים טורמע. די בעשולדיגטע האָבען אַפּעלירט און נעכטען איז דער פּראָצעס פאָרגעקומען אין קרייז-געריכט.

טאַדעוש באַלצעראַק האָט שטאַרק בעשולדיגט אַר נאַכ'ן און צוליב דעם האָט דאָס קרייז-געריכט בע־שטעטיגט דעם ערשטען אורטייל. אין מאָמענט פון אויסלייענען דעם אורטייל איז אַרנאַך בע־פאַלען באַלצעראַקען און איהם אָנגעהויבען שטאַרק צו שלאָגען אַלס נקמה, ווייל באַלצעראַק האָט איהם „פערשיט", אין זאַל איז געוואָרען אַ טומעל, דאָס געשלעג איז ליקווידירט געוואָרען דורך דער פּאָליציי. אַרנאַך ווערט איצט צוגעצויגען ווערען צו פעראַנטוואָרטליכקייט פאַר שטערען די רוה אין געריכט.

געוואַלט בעגעהען זעלבסטמאָרד דורך... הונגערען
אין אַ האָפנונגסלאָזען צושטאַנד האָט מען זי אָפּגעפיהרט אין שפּיטאָל

(2) אויף אַ זעהר אייגענאַרטיגען אופן האָט גע־וואָלט בעגעהען זעלבסטמאָרד אַ געוויסע מאַריאַנאַ וואַרמעל, פּשעגענדזעלביאַנאַ 13.

צוליב דעם, וואָס זי האָט נישט געקענט גע־פינען קיין אַרבייט האָט זי בעשלאָסען צו בע־געהען זעלבסטמאָרד דורך דעם וואָס זי האָט זיך אַוועקגעלעגט אין בעט און נישט געוואָלט אָננעהמען קיין שום שפּייז ביז זי וועט שטאַרבען. זי איז טאַקע אַזוי אָפּגעשוואַכט געוואָרען, אַז נעכטען האָט מען געמוזט צו איהר אַרויסרופען די פּאָגאָטאָוויע. דער דאָקטאָר האָט די זעלבסטמערדערין געפינען אין אַזאַ צושטאַנד, אַז מ'האָט זי געמוזט אָפּפיהרען אין שפּיטאָל. ס'איז נישט פעראַן קיין האָפ־נונג זי צו דערהאַלטען ביים לעבען.

1.000.000 זל.

און צעהנדליגער טויזענטער זל. קענסטו געווינען,
אויב דו וועסט קויפען אַ לאָס אין דער גליקליכער קאָלעקטור

י. פיינגאָלד שרודמיעסקאַ 8

אַ גרויסער אויסוואַהל פון די קלענסטע ביז די גרעסטע נומערען.
כל הקודם זכה!

אַ פרוי מיט אַ קינד צוגעקוועטשט דורך אַ פוהר צו דער וואַנד
שרעקליכער פאַרפאַל אויף פּיעטריקאָווער גאַס

(2) אין טויער אויף פּעטריקאָווער 51 איז בעכ טאָג 12 אַ זייגער בייטאָג פאָרגעקומען אַ שרעקלי־כער פאַרפאַל.

פון טויער האָט געוואָלט אַרויסגעהען די 35־יעהריגע יוזעף אַלעקשיק מיט אַ קינד אויף דער האַנד. אין דעם מאָמענט איז אַריינגעפאָהרען אין טויער אַ שווערע פוהר מיט סחורה פון דער פירמע גרילאַק אין זגערזש. די פרוי האָט געוואָלט אַרויס־געהען פון טויער, אָבער זי האָט נישט בעוויזען דאָס צו טון. די פוהר האָט די אומגליקליכע מיט איהר קינד צוגעקוועטשט צו דער וואַנד. די פרוי האָט נאָך געהאַט אַזוי פיל בעוואוסטזיין אַז זי האָט ס'קינד גלייך אַרונטערגעוואָרפען אונטער דער פוהר.

דעם קינד האָט טאַקע גאָרנישט געשאַדט, די פרוי אַליין איז אַזוי שווער פערוואונדעט געוואָרען, אַז מ'האָט זי אין אַ שווערען צושטאַנד גע־מוזט אָפּפיהרען אין שפּיטאָל.

3 יודען-שלעגער פאַרן געריכט
זיי זענען פערמשפּט געוואָרען אויף אַרעסט

(2) דעם 9 אַפּריל, בעת די בעקאַנטע אַנטי־יודישע געשעהענישען אויף גייערס מאַרק, איז פאָרגעקומען אַ בלוטיגער אינצידענט. ווען פון פּאַזלאָווסקיס אַפּטייק איז אַרויסגעגאַנגען דער 65־יעהריגער לייב איציקזאָן זענען אויף איהם אָנגעפאַלען צוויי פערשוינען, וועלכע האָבען איהם שטאַרק צושלאָגען. אַ פּאָליציאַנט האָט אַרעסטירט די דריי פערשוינדלעך, וועלכע האָבען זיך אַרויסגעוויזען אַלס דער 16־יעהריגער טאַדעוש דעמבסקי, 16־יעה־ריגער זענאָן מילער, און 15־יעהריגער לוציאַן אַדאַמטשיק.

בשעתן זענען זיי אויף אַן אַדמיניסטראַטיווען אופן בעשטראָפט געוואָרען אויף אַרעסט. די אַנגע־טורניקעס האָבען אַפּעלירט. נעכטען איז פאָרגעקו־מען דער פּראָצעס אין קרייז-געריכט. די אָנגע־קלאָגטע זענען פערמשפּט געוואָרען אויף 2 טעג אַרעסט יעדער.

ראַטעוועט אייער געזונט
קראַנקע אויף רוקנביין (ברוך-קראַנקהייטען)

ספּעציעלע אָרטאָפּעדישע הייל-גומי-באַנדאַזשען פון מיין מעטאָדע העלפען ראַדיקאַל אונטער גאַראַנטיע אָהן אָפּעראַציעס פון אַלע מינים ברוך-קראַנקהייטען (רופּטורען) אַפילו די עלטעסטע און געפעהרליכסטע ביי מענער, פרויען און קינדער

דאָס אַראָפּלאָזען זיך פון מאָגען און קישקעס בעזייטיגט איך דורך פערלעגען ספּע־ציעלע אינדיווידועל צוגעפּאַסטע בויך-באַנדאַזשען. אויף אויסגעקרימטע רוקען-ביין (הויקערס) אָרטאָפּעדישע הייל-גאָרסעטען אויף ביינער־שווינדזוכט און אַלע אַנדערע פעהלערן אָרטאָ־פּעדישע הייל-אַפּאַראַטען אויף פּלאַטפוס.

ספּעציעלע איינלאַגען לויט גיפּס-מאָדעלען, אויף זשילאַקעס. – גומי-זאָקען לויט מאָס. קינסטליכע הענד און פיס

ספּעציעלער אנשטאַלט פאַר הייל-אָרטאָפּעדיע

Spec. Ortop. O. PETRYKIEWICZ אויס לעמבערג

לאָדז, פּיראַמאָוויטשאַ 9 (אַלגינסקאַ)
(פראָנט פּאַרטער), טעל. 177-09 נאָהנט פון לאָדזער פאַבריקס-באַהנהויף

בעמערקונג: דאָס ערשייגען פון די קראַנקע איז אומבעדינגט נויטיג. צאָהלרייכע דאַנקזאָגונגען און דאַנק-בריף.
(אין זגערזש אויף טלאָמאַצקע № 2 און № 4 אייגענע הייזער)

טעאַטער „פילהאַרמאָניע"
נאַרוטאָוויטש-גאַס 20, טעל. 213-84

הייבט — אַלער קייגמאַל נישט!!!

פייערליכע 25־טע יובל-פאָרשטעלונג

גאַנצער פּאַרטער 1 זל.

צום לעצטען מאָל אין לאָדז!!!

די יודישע באַנדע

אין גרויסען שלאַגער-פּראָגראַם:

אויף טיש און אויף בענק

בילעטען צו בעקומען אין קאַסע פון טעאַטער.

ספּעציעלע יובל-אַטראַקציעס!!!

מאָרגען פרייטאָג
גרויסע בענייאונגס-פּרעמיערע
פון די פרייליכע שאָס-פּראָגראַמען
— פון —
טאַנצט יודעלע טאַנצט
— ביז —
די וועלט שאָקעלט זיך...

פּרטים אין מאָרגענדיגע אַנאָנס!

פּראָטעסט-שטרייק אין פּאַביאַניץ
נעגען די קלענערע פאַבריקאַנטען

(א) נעכטען האָבען די אַרבייטער פון די קלענערע פאַבריקען אין פּאַביאַניץ ערקלעהרט אַן איינטאָגיגען פּראָטעסט-שטרייק. דער שטרייק איז געווען אַ פּראָטעסט-אויסדרוק געגען די קלע־נערע פּאַביאַניצער פאַבריקאַנטען, וואָס צווינגען די אַרבייטער צו אַרבייטען מעהר ווי 8 שעה אַ טאָג. סך-הכל האָבען געשטרייקט 5 טויזענד אַרבייטער. דער שטרייק איז אַריבער רוהיג. היינט וועלען די פאַבריקען שוין אַרבייטען נאָרמאַל.

20־יעהריגער בחור ענטקומען אהין שפּור
ווער ווייסט וואו ס'געפינט זיך העשיל מאַגולענסקי?

פערגאַנגענעם דאָנערשטאָג איז אַוועק פון דערהיים דער 20־יעהריגער בחור העשיל מאַגו־לענסקי. ער האָט איבערגעלאָזען אַ בריף צו די עלטערן, מ'זאָל איהם נישט זוכען, ווייל ער קען ווייטער נישט זיין צולאַסט די עלטערן. ער האָט אויך איבערגעלאָזט דעם הוט און די דאָקומענטען.

ער איז פון מיטעלען וואוקס, ברונעט, טראָגט אַ טונקעלען אַנצוג און אַ בערעט.

ווער ס'ווייסט וואו ער געפינט זיך, אָדער ירידות וועגען איהם, ווערט געבעטען מיטצוטיילען די פערצווייפעלטע עלטערן. מאַגולענסקי, 28 שי־סער-פּולק גאַס (לוּאַיזע) 3.

בלוטיג געשלעג מיט מעסערס צווישען יודען אויף זשי־דאָווסקאַ גאַס

(2) אויף דער זשידאָווסקאַ 19 איז געקומען צו אַ בלוטיג געשלעג צווישען זלמן וואַרשאַווסקי און יצחק לעסמאַן.

וואַרשאַווסקי איז דערביי שווער-פערוואונדעט געוואָרען מיט אַ מעסער. אין אַ שווערען צושטאַנד איז וואַרשאַווסקי אָפּגעפיהרט געוואָרען אין ראַדאָגאָשטשער שפּיטאָל. לעסמאַן איז אַרעסטירט געוואָרען.

Dr. Z. Henrykowski

ספּעציאַל-אַרצט פאַר ווענערישע הויט-קראַנקהייטען און מענער-שוואַכע
האָט זיך איבערגעצויגען אויף
פּיעטריקאָווער 86
טעל. 143-63
נעהמט אָן פון 8—11 און פון 6—9 אָוונט.
פאַר פרויען אַ ספּעציעלער וואַרטע זאַל.
פאַר אומבעמיטעלטע לעטשניצע-פּרייזען.

DR. DED. H. LUBICZ

פאַר הויט, ווענערישע און געשלעכטס-קראַנקה.
צעגעלניאַנאַ 7 (פריהער 43), טעל. 141-32
עמפּפאַנגס-שעה'ן 8—10, 12—2, און 5—8 אָוונט
און יו"ט 9—1. פאַר דאַמען בעזונדערע וואַרטע-זאַל.

פערסמט זיך מיט גאַז
אַ טויטער קערפּער און אַ פערמאַכטער וואוינונג

(2) די לאָקאַטאָרען פון הויז אויף זאַגאַיני־קאָווע 89 זענען אויפמערקזאַם געוואָרען דערויף, וואָס דער 34־יעהריגער טעאָפיל ראַלינסקי געהט שוין זייט 2 טעג נישט אַרויס פון שטוב, מ'האָט אויפגעריסען די טיר און מ'האָט געפונען ראַליג־סקי'ן אַ טויטען אויף זיין בעט, ווי ס'האָט זיך אַרויסגעשטעלט, האָט ער אויפגעדרעהט דעם קראַן פון גאַז און זיך אַזוי אַרום פערסמט, די סיבה פונ'ם זעלבסטמאָרד איז נישט פעסטגעשטעלט געוואָרען.

נישט אין טאַנץ-זאַל
נאָר פּשוט אין דער גאַס

אין שייכות מיט דער נאָטיץ אין אונזער צוו־טונג וועגען אַ געשלעג אין טאַנץ-זאַל אויף וואָל־טשאַנסקאַ 5, מאַכט מען אונז אויפמערקזאַם, אַז דאָס געשלעג איז נישט פאָרגעקומען אין טאַנץ־זאַל נאָר אויף דער גאַס נעבען זאַל. די שלעגערס זענען נישט געווען קיין טענצערס, נאָר סתם אַדורכ־געהער.

Kupię okazyjnie
emaljowaną wannę
z kotłem.
NAMIOT, Narutowicza 11,
telefon 196-94.

כוליגאַנישער אָנפאַל אויף צוויי יודישע יונגעליייט
די אָנפאַלער זענען אַנטלאָפען

(א) אויף ציגעל-גאַס 37 זענען נעכטען בעפאַ־לען געוואָרען די צוויי יודישע יונגעליייט יוסף הערש־קאָוויטש און יודעל טשאַסטקאָווסקי, ביידע פון זשע־ראָמסקיעגאָ 9. די יונגעליייט זענען צעשלאָגען געוואָ־רען מיט אייזענס. די כוליגאַנעס איז געלונגען צו ענטלויפען.

פּלוצלינג געשטאָרבען אין גראַנד-האָטעל
אַ יודישער סוחר פון וואַרשאַ

(2) אין האָל פון גראַנד-האָטעל איז פּלוצלונג איינעם פון די געסט דעם וואַרשעווער איינוואוינער וואָלף אַבראַמאָוויטש, שלעכט געוואָרען. נאָך איידער די פּאָגאָטאָוויע איז אָנגעקומען איז אַבראַמאָוויטש געשטאָרבען פון אַ האַרץ-שלאַג.

דער טויטער קערפּער איז אָפּגעפיהרט געוואָרען אין פּראָזעקטאָריום.

Dr. H. Rakowski

אינערליכע קראַנקהייטען
צוריקגעקעהרט
האָט זיך איבערגעצויגען פון זאַוואַדזקאַ 8
אויף טראַנגוטאַ 5, טעל. 137-34.

דער הויכער מצב פון טעאטער אין סאוויעט-רוסלאנד

אויף א שמועס מיט׳ן רעזשיסער פון לאדזער פוילישען טעאטער, ה׳ שלעטינסקי

ווען אנטאני סלאנימסקי, איינער פון די בעסטע טעאטער-קענער און קענער און קענער פון פוילן, האט געוואלט מאכען דעם גרעסטען קאמפלימענט דעם פוילישען ארטיסט יאראטשן און זיין טעאטער אין ווארשא, האט ער זיך אויסגעדריקט אין זיין רעצענזיע וועגן דער אויפפיהרונג פון „מאראל פון דער פרוי דולסקא": די פיעסע דערמאנט מיט איהר מעטאד פון שפילען און אינסצעניזאציע דאס בעסטע טעאטער אין דער וועלט — דאס רוסישע".

אין מאסקווע און אין לענינגראד איז נישט לאנג צוריק איינגעארדענט געווארען א גרויסער טעאטער-פעסטיוואל, צו וועלכען עס זענען איינגעלאדענ געווארען בעזוכער פון דער גאנצער וועלט. עס זענען געקומען אויף די פאשטעלונגען פון די סאוויעטישע קינסטלער ארטיסטען פון פיל פוילישע טעאטערן, און איצט נאכ׳ן צוריקקומען פון רוסלאנד דערציילען זיי העכסט אינטערעסאנטע זאכען און טיילען זיך מיט די איינדרוקען פון זייער בעזוך און שטודיום אין דער טעאטראלער מעקא. פון לאדזער פוילישען טעאטער האט פערבראכט אויף דעם פעסטיוואל און זיך גענוי בעקענט מיט דעם רוסישען טעאטער, מיט זיינע איינגענשאפטען און גרויסע מעלות דער רעזשיסער פון שטאטישען טעאטער שלעטינסקי. די טעג איז אין שטאטישען טעאטער פארגעקומען א שמועס פון ה׳ שלעטינסקי מיט זיינע חברים און אין דער אנוועזענהייט פון פארשטעהער פון די לאדזער רעדאקציעס וועגן די איינדרוקען פון טעאטער-וועזען אין ראטען-פערבאנד, דעם שמועס האט געעפענט דיר. ווראטשינסקי און דאן האט גענומען דאס ווארט דער בעזוכער פון רוסלאנד ה׳ שלעטינסקי.

ה׳ שלעטינסקי מאכט קודם כל א שפאציר איבער די דריי קינסטלערישע טעאטערן, וואס הויבען זיך אן פון בעריהמטען טעאטער פון סטאניסלאווסקין. דאס דאזיגע טעאטער איז נישט קיין עקספערימענטאלס, די אויפפיהרונגען ביי סטאניסלאווסקין שטייען אויף אזא הויכער קינסטלערישער מדרגה, דא איז די טעאטער-קונסט אין איהרע העכסטע דערגרייכונגען דערפיהרט צו אזא פולקאמענהייט, אז די פערהערליכונג, פון וועלכער עס געניסט דער איצט שוין אלטער סטאניסלאווסקי, איז איינע פון די באטירליכסטע און בוישוועני...סטע ערשיינונגען פון קאכעדיגען מאסקווער טעאטער-לעבען. אין דאזיגען טעאטער שפילען און פון דאזיגען טעאטער זענען ארויס אין געוועלטיגען, אזוי צו זאגען, אין טעאטער-לעבען אין רוסלאנד און טיילווייז אויך אויסער רוסלאנד די גרעסטע, טיילמאל אפילו געניאלסטע טעאטער שפעלער און געשטאלטער.

סטאניסלאווסקיס איז דאס ערשטע קינסטלערישע אקאדעמישע טעאטער.

דאן קומט דאס צווייטע קינסטלערישע טעאטער, פון וואנען עס איז ארויס דער גרויסער רוסישער אקטיאר טשעכאוו, וועלכער איז בעקאנט אויך ביי אונז, ווייל ער האט פערלאזט רוסלאנד, נישט וועלענדיג איינגיין אויף די דארטיגע בעדינגונגען פון טעאטער און פון רעפערטואר און שפילט איצט אין די אויסלענדישע רוסישע אנסאמבלען. טשעכאוו איז אין די אויסלענדישע וואנדערונגען כמעט אינגאנצען פערלוירען געווארען פאר׳ן טעאטער, בעת די סצענע, אין וועלכער ער האט אין רוסלאנד געשפילט, ענטוויקעלט זיך פרעכטיג און געהערט איצט צו די אינטערעסאנטסטע אין מאסקווע.

מיר רוקען זיך ווייטער אין קינסטלערישע היגזיכט אויף לינקס און קומען צום דריטען קינסטלערישען טעאטער אויפ׳ן נאמען פון וואכטאנגאוו. דער נאמען איז גוט בעקאנט דעם יודישען און דעם לאדזער טעאטער-בעזוכער, וואכטאנגאוו איז עס געווען דער געניאלער רוסישער רעזשיסער, וועלכער האט פערבונדען זיין „אונשטערבליכע" נאמען מיט׳ן מאסקווער העבראישען קינסטלערישען טעאטער, מיט דער „הבימה". מיר האבען געזעהען דעם „דיבוק" אין זיין א יפפאסונג און רעכט און מיר ווייסען, ווי אזוי אפגעשאצען דעם געניאלען רעזשיסער, וועלכער איז יונג אוועק פון דער וועלט.

בעוועגענדיג זיך אזוי אויף דער ליניע פון וואוואטארישקייט, פון זוכענישען, פון עקספערימענטירען אוי׳ן טעאטער-באדען, גייט דיר. שלעטינסקי איבער צו די טעאטערן פון טאיראוו און פון מייערכאלדן, אט די צוויי אומעטום בעריהמטע רוסישע רעזשיסערען, וועלכע האבען געגעבען גאר בייטע אויסדרוקן פאר דער סצענישער קונסט, מאכענדיג געוואלדיג דרייסטע און קינסטלעריש-עפעקטפולע און רייכע עקספערימענטען.

ה׳ שלעטינסקי שטעלט זיך בעזונדערס אפ אויף דער רעוואלוציע אין דער טעאטער-קונסט, דער אויפפיהרונג פון גאגאלס „רעוויזאר" דורך מייערכאלדן אין א גאנץ בייער פארם, און א רעוואלוציאנערער ענדערונג און איבעראנדערשונג. מעיערכאלד האט „רעוויזאר" אינגאנצען איבערגעארבייט, אריינשטעלענדיג אין דער גענאלער פיעסע פון גאגאלן בייטע סצענעס פון אנדערע ווערק פון מחבר, אריינפיהרענדיג בייטע פערזאנען און א ווייטאפענדיג אנדערע. דאס איז א גאר בייטע פיעסע און דער איינדרוק פון דער אויפפיהרונג איז אנאונגעהויערער.

שלעטינסקי דערציילט וועגן זיין בעזוך בעת א פראבע אין טעאטער פון מייערכאלדן. דער גרויסער רעזשיסער איז געזעסען און זיך כמעט נישט איינגעהערט צו דער פראבע, וועלכע האט געדויערט א לענגערע צייט, און בלויז צום סוף האט ער געמאכט א בעמערקונג, אז די פיעסע דארף גאר אנדערש געשפילט ווערען און אויף דער בקשה פון די אקטיארען האט ער אליין גענומען שפילען אלע ראלען און האט זיך ענטפלעקט אלס געניאלער אקטיאר.

ווען ה׳ שלעטינסקי ענדיגט זיין שנעלען שפאציר איבער דער אונגעהויער רייכער מאסקווער טעאטער-וועלט, ווערט ער ממש פערווארפען מיט פראגען דורך זיינע חברים פון זאל ביהנע אלץ איז פאר די היגע ארטיסטען אינטערעסאנט, אלעס ווערט דורך די אנוועזענדיגע אויסגעהערט ווי א רעוועלאציע. ער דערציילט וועגן דעם הויכען ניוואו פון די טעאטער-שולען און סטודיעס, וועגען די מעטאדען, וואס הערשען אין די טעאטער-שולען, וועגען דער אונפערגלייכליכער מדרגה, אויף וועלכער עס שטייט די טעאטער-בילדונג, די טעאטער שטודיעס, דאס קענען די טעאטער-געשיכטע און טעאטער-טעכניק; ער גיט איבער א שטייגער דעם אופן ווי עס ווערט געלערנט מיט די שטודירענדיגע אין די טעאטער-סטודיעס דיקציע, די גרויסע אויפמערקזאמקייט, וואס ווערט אויף דער זאך געלייגט. דער רעפערענט דערציילט וועגען רעפערטואר, וועלכער בעשטייט נישט דווקא פון בייע רעוואלוציאנערע פיעסען, נאר כמעט אין פופציג פראצענט פון קלאסישע זאכען, און דער טעזיס פון יעדען ארטיסט איז אויפצוטרעטען חוקא אין א גרויסער פיעסע פון קלאסישען רעפערטואר. די אויפפיהרונגען פון שעקספירן זענען פערענדיגטע מייסטערשאפטע שאפונגען סיי אין היגזיכט פון דער אלגעמיינער אויסשטעלונג, סיי פון שפילען פון יעדען איינציגען ארטיסט בין בדער.

די גרעסטע אויפמערקזאמקייט ווערט אין די רוסישע טעאטערן געלייגט אויף דער פיזישער צוגרייטונג פון די אקטיארען; די פיזישע אויסבילדונג, ריטמיק, גימנאסטיק, אקראבאטיק איז א אונבעדינגטע פאדערונג צו יעדען ארטיסט און ווערט דערגרייכט דורך פערשידענסטע שטענדיגע גימנאסטישע איבונגען.

די צוגרייטונג צו א פיעסע אין די וארגפעלטיגסטע, וואס מען קאן זיך נאר פארשטעלען. איבער א פיעסע קומען פאר ביז פופציג פראבעס און אויב מען דארף — איז נאך מעהר, א טעאטער שטעלט אויס דריי פיר פיעסען א יאהר, דאפאר איז אבער די אויסשטעלונג א פולקאמענהייט.

ה׳ שלעטינסקי ענטפערט אויף דער פראגע וועגען גרויסען בעזוך אין די טעאטערן. נאטירליך זענען אויסגעטראכט די מעשיות, אז דאס בעזוכען פון די טעאטערן איז שיער נישט א צוואנג. די טעאטערן זענען כמעט שטענדיג איבערפולט און דאס צוליב דעם גאר הויכען ניוואו זייערען. עס שפילען דא א ראלע אויך אנדערע סיבות, די שענק געהערט צו דער פערגאנגענהייט, די קולטורעלע בעדערפענישען זענען געוואלדיג געשטיגען, דאס טעאטער-פובליקום איז זעהר אויסגעוואקסען און דער צאהל, ווייל עס זענען צוגעקומען די גרויסע מאסען פון די ארבייטער און פון יענע שיכטען, וואס פלעגען אמאל נישט קומען אין טעאטער. דער שטייגער אין טעאטער איז א נייער. אין די אנטראקטען יוצען מיט די בעזוכער געפיהרט שמועסע וועגען דער איינגעפיהרטער פיעסע, עס ווערען [...] וועגען דער פיעסע, וועגען מחבר, וועגען דער עבודה, וואס ווערט כארגעשטעלט, וועגען די אופנים פון שפילען א.א.וו. מיט איין ווארט, די אינטערעסאנטסטע קאמענטארען צו דער אויסגעפיהרטער פיעסע, וועלכע ווערען טאקע אויסגעהערט דורך א גרויסען טייל פון עולם און מיט דעם גרעסטען אינטערעס.

אויף דער פראגע פון אונזער פארשטעהער. לאזאר פוקס, וועגען מצב פון יודישען טעאטער — דערציילט ה׳ שלעטינסקי, אז ער האט אין מאסקווע בעזוכט אויך דאס יודישע קאמער טעאטער. ער רעדט מיט גרויס אנערקענונג וועגען דער פיעסע, וועלכע איהם איז אויסגעקומען צו זעהן (200,0000 פון שלום עליכם׳ען), וועגען אופן פון דער אויספיהרונג פון רעזשיסער גראנאווסקי, וועגען שפילען פון געניארען ארטיסט מיכאעלס. דאס איז א טעאטער, וואו דער ריטם, דער טאנץ איז דערפיהרט געווארען צו דער העכסטער מדרגה. דאס טעאטער גרייט איצט צו די אויפפיהרונג פון שעקספירס „קעניג ליר". ה׳ שלעטינסקי אונטערשטרייכט, אז דאס יודישע קאמער-טעאטער ווערט אין א גרויסער מאס, כמעט ביז אויף א פערטעל בעזוכט פון נישט-יודישע צושויער.

מיט שפאנונג ווערען דורך די אנוועזענדיגע און ספעציעל דורך די ארטיסטען אויסגעהערט די ערקלערונגען פון רעפערענט וועגען מאטעריעלען מצב פון אקטיאר, וועגען זיין פערזיכערטקייט, וועגען אונבעדינגטען צוויי חדשים׳דיגען אורלויב א. אז. וו.

דער אינטערעסאנטער צונויפקום האט זיך פערענדיגט מיט א דאנק פאר ה׳ שלעטינסקי, וועלכען עס האט אין נאמען פון דער פרעסע אויסגעדרוקט רעד. קעמפנער.

הלאנג-קינא
„MIRAŻ"
11 ליסטאפאד (קאנסטאנט.) 16
אונטער א נייער דירעקציע פון די קינא-טעאטערס Metro i Adria
היינט און פאלגענדע טעג!
גרויסע
רעוועלאציע-פרעמיערע!
שלאגער פון די וועלט-עקראנען א. ג.
„דעמאן פון גאלד"
אין די הויפטראלען:
FAY WRAY
I RALF BELLAMY
אויסערן פראגראם:
קלאנג-צוגאבען פון P.A.T. און FOX

„דאס ווירטשאפטליכע לעבען"

נומער 4-5 — יולי-אויגוסט

חודש - שריפט פון עקאנאמיש-סטאטיסטישען ביורא ביים „צעקאבע"

אינהאלט: 1) ד"ר ש. בערקאוויטש — צוגעקומענע וועגען דער הילפס-אקציע פאר פסח אין יאהר 1934. 2) ל. שליאמאוויטש — די אלגעמיינע און ספעציפישע קריזיס-דערשיינונגען אין פריוואטען קליינהאנדעל. 3) י. בארנשטיין — די הילפס-אקציע פאר סוחרים און האנטווערקער ביים אויסקויפען פאטענטען. 4) ד"ר ר. מאהלער — די יודישע בייגעל-פערקויפער אין ווארשא אין ליכט פון אנקעטע. 5) ע. רייכציג און ל. שעסקין — סטאטיסטיק פון די פאטענטען וועגען אומזיסטע מיטאגען ביים יודישען הילפס-קאמיטעט אין ווארשא. 6) עקאנאמיש-סטאטיסטישע כראניק און קאמוניקאטען פון ביורא.

מיט בעשטעלונגען זיך ווענדען:

רעדאקציע און אדמיניסטראציע „דאס ווירטשאפטליכע לעבען", ווארשא, שקאלנא נר. 4, וו. 8, טעל. 6-99-81.

ר. איזראעל

דער בערזע-סוחר

שפאנענדער ראמאן פון יודישען לעבען

9

איך האב נישט געוואוסט ביז דער פאליציי-אינספעקטאר וועט מיך הייסען ארויסגעהן, נאר אינטער עפעס אנ׳אויסרייד בין איך ארויס פון שטוב, וואס די פרוי רובין האט דאן געזאגט דעם אינספעקטאר, דאס ווייס איך נישט. איך האב מיך שפעטער דערוואוסט וועגען דעם לויט דעם פראטאקאל, וועלכען איך האב געהאט די געלעגענהייט אדורכצולייענען. ס׳האט געדויערט א לענגערע וויל, ביז דער פאליציי-אינספעקטאר האט מיך צוריק אריינגערופען אין צימער. איך האב, פערשטעהט זיך, נישט געהאט די דרייסטקייט צו פרעגען וועגען וואס די פרוי רובין האט גערעדט מיטן אינספעקטאר. דער אינספעקטאר אידער האט וועגען דעם נישט דערמאהנט אפילו מיט קיין איין ווארט.

איך האב מיר געפרובט איינצורעדען, אז די פרוי רובין האט געוואוסט וועגען עפעס א ליבעס-איראנטורקע פון איהר מאן און אין מיין געגענווארט האט זי זיך געשעהמט וועגען דעם צו דערצעהלען, איך מוז מודה זיין, אז כ׳האב נישט געלייגט אויף דעם דאזיגען אומשטאנד קיין גרויס געוויכט.

— איצט האט דער פאליציי-אינספעקטאר צו מיר געזאגט און מיך מכבד געווען מיט א פאפיראס, האבען מיר די אויספארשונג דא געענדיגט. מיר פאהרען איצט אין „רויטען הויז", דארט וואו איהר האט געזעהען דעם קאסטען מיט די אויסגעמאהלטע גריבער קאץ און אין וועלכע מ׳האט דערנאך געפונען רובינס טויטען קערפער. קיינער חייסט דאך נישט וועגען דעם, אז איהר האט דעם קאסטען דארטען געזעהען?

— ניין, קיינער ווייסט נישט וועגען דעם, איך האב אפילו נאך נישט געהאט די געלעגענהייט מיט אימיצען וועגען דעם צו רעדען.

— דאס איז זעהר גוט, ווייל אנדערש וואלטען מיר געקענט קאליע מאכען דעם גאנצען ענין.

— איך האב דאס פערשטאנען און דערייבער האב איך געשוויגען. דערייבער טאקע האב איך אייך געזאגט, אז איך האב וועגען דעם ענין עפעס וויכטיגעס מיטצוטיילען.

— זאלען מיר נישט פערברענגען קיין איבעריגע צייט, מיר פאהרען.

דער פאליציי-אינספעקטאר האט זיך ווידער אריינגעזעצט אין מיין אויטא, כדי מ׳זאל נישט זעהן קיין אפיציעלען אויטא ביים ארט פון פערברעכען, און מיר זענען אפגעפאהרען צום „רויטען הויז". דארט איז געווען פוסט ווי שטענדיג, אלץ איז געווען פערמאכט, אפילו דער גאראזש, וועלכער איז אין פאריגען אווענד געווען אפען איז איצט געווען פערמאכט.

— אמת, האב איך זיך אנגערופען צום אינספעקטאר, דעם גאראזש האט דאך פערשלאסען דער פאליציאנט טאם, פון נאהענטען פאליציי-קאמיסאריאט, צו וועלכען מ׳האט וועגען דעם אנטעלעפאנירט.

מיר זענען גלייך אוועק אין דער פאליציי-בודקע, טאם איז דארט געווען, דער פאליציי-אינספעקטאר האט זיך פאר איהם אויסלעגיטימירט און אין גלייך צוגעטרעטען אויספארשען דעם פאליציאנט.

— האט איהר פערמאכט דעם גאראזש אין „רויטען הויז".

— יא. איך האב געטון אזוי ווי די דאמע האט דאס געבעטען דורכ׳ן טעלעפאן, איך האב די ערשטע טיר פערשלאסען פון אינעווייניג, דאן בין [...]. [...] פינט זיך אין ווינקעל און פערשלאסען די טיר. די שליסלען האב איך מיטגענומען צו זיך אין דער פאליציי-בודקע.

— אין אימיצער שוין דא געווען נאך די שליסלען? האט דער אינספעקטאר געפרעגט.

— יא, ערשט מיט א האלבע שעה צוריק איז דא געווען א דאמע, האט אנגעגעבען אלע סימנים און מיר האבען, לויט די אינסטרוקציעס, וועלכע מיר האבען אין דער היגזיכט, ארויסגעגעבען די שליסלען, וואס איז דען, דער גאראזש בע׳גנב׳עט געווארען?

— ניין, ס׳האנדעלט זיך וועגען א וויכטיגערן ענין, און ווענדענדיג זיך צו מיר האט דער איבער-ספעקטאר געזאגט:

— צום טייוועל, מיר האבען זיך פערשפעטיגט, צו לאנג פערברענגט ביי דער פרוי רובין און איצט האבען מיר פיל פערלוירען. יעדענפאלס מוזען מיר געהען אין „רויטען הויז".

דער אינספעקטאר האט טעלעפאניש ארויסגערופען 2 בעאמטע פון דער אויספארשונגס-פאליציי וועלכע זענען אין פינף מינוטען שוין געווען א ען פאר דער פאליציי בודקע אויף א מאטאציקל. דאן זענען מיר אלע פינף אוועק צום „רויטען הויז". דער אינספעקטאר האט א וואונק געגעבען צו די בעאמטע, וועלכע האבען פערשטאנען וועגען וואס ס׳האנדעלט זיך און אין צוויי מינוט ארום איז שוין די פראנט-טיר געווען אפען, ארום און ארום האט מען נישט געזעהען קיין איין מענש. דאס הויז איז געווען פוסט, די טריט פון די פינף מענשען אין גאראזש האבען אפגעהילכט אין גאנצען הויז. אין גאראזש איז געווען פולשטענדיג פינסטער, די פאליציי-בעאמטע האבען ארויסגענומען זייערע עלעקטרישע טאשען-לעמפלעך און בעלויכטע יעדעס ווינקעל. מיין בליק איז קודם-כל געווען געווענדעט אין דעם ווינקעל, וואו איך האב נעכטען געזעהען דעם קאסטען מיט דער גריבער קאץ, איך האב זיך דארט געאיילט צו זעהען א ליידיגען ארט.

— אינימער רובין, האב איך מיר געטראכט, ס׳איז מעגליך, אז ווען איך בין נעכטען דא געווען איז שוין דיין טויטער קערפער געלעגען אין דעם קאסטען און איך האב וועגען דעם נאראנישע גע[...] וואוסט, ווי ערשטוינט בין איך געווארען ווען מיין בליק האט זיך אין דעם אויגענבליק אנגעטראפען אין דעמזעלבען ווינקעל אויף דעמזעלבען קאסטען מיט דעמזעלבער דעק און מיט דעמזעלבער גריבער קאץ אויף דער דעק, איך האב אזש אויסגעשריגען פאר איבערראשונג. דער אינספעקטאר האט פערשטאנען די סיבה פון מיין פערוואונדערונג און ער איז צוגעקומען צו מיר.

— איהר האט זיך ענטוישט, הער מארקוס, נישט אמת, דער קאסטען שטעהט אויף זיין ארט.

— און איהר האט זיך דערויף געריכט?

— ניין, דעם אמת זאגענדיג, האב איך זיך דערויף נישט גערעכט, אבער אין מיין רייכער פראקטיק בין איך צוגעוואוינט צו איבערראשונגען און פלוצלונגע ענדערונגען אין מיינע פלענער, דאך איז דאס אלץ דאס איצטיגע מאל וואונדערבאר.

— פונקט אזא זעלביגער קאסטען, ווי יענער ראם, אין וועלכען מען האט געפונען רובינס טויטען קערפער, האט דער אינספעקטאר ווייטער געזאגט, בעטראכטענדיג דעם קאסטען פון אלע זייטען, האט נישט קיין עגמת נפש, ה׳ מארקוס, ס׳איז אהן א ספק, אז דער קאסטען האט א שייכות מיט יענעם קאסטען און אז ביידע קאסטענס האבען שוין גאר א גרויסען שייכות מיט דעם מארד גופא. איצט דארפען מיר זיך נאר איבערצייגען, צי מיר שטעהען נישט אמאל פאר נאך אנ׳איבערראשונג, צי דער קאסטען מיט דער גריבער קאץ איז ווירקליך ליידיג און צי ס׳ליגט נישט אין איהם אנ׳אנדער בן-מבן.

איך בין אפגעשפרונגען אן א זייט, אבער דער אינספעקטאר איז צוגעגאנגען און געעפענט דעם קאסטען, צום גליק איז ער געווען ליידיג. איבערגאנצען ליידיג און ריין.

— נו, איך בעסער אווי, איך מוז מודה זיין, אז איך האב געגלויבט דא אנצוטרעפען אויף אזא איבעראשונג.

אין דעם מאמענט איז צום אינספעקטאר צוגעגאנגען איינער פון די בעאמטע און איהם עפעס איינגערוימט אין אויער אריין. דער אינספעקטאר איז נאכאמאל צוגעגאנגען צום קאסטען, איהם בעקוקט פון אלע זייטען און זיך פשוט אוועקגעלייגט אויף דר׳ערד.

(פארטזעצונג קומט)

פּראָפ. ווייצמאַן קריטיקירט די ענגלישע רעגירונג

אויף אַ ספּעציעלער ציוניסטישער קאָנפערענץ אין לאָנדאָן

שאַרפע פּראָטעסטען געגען לעגיסלאַטיווען ראַט און אימיגראַציע-באַגרענעצונג

אימיגראַציע באַגרענעצונגען און די פראַגע פון שאַפען אַ לעגיסלאַטיווען ראַט אין פּאַלעסטינא זענען געווען די הויפּט-פּראָבלעמען, וועלכע די זונטאָגדיגע ספּעציעלע קאָנפערענץ פון דער ענגלישער ציוניסטישער פעדעראַציע האָט באַטראַכט.

אַ רייהע רעזאָלוציעס, וועלכע זענען אויף דער קאָנפערענץ שפּעטער איינשטימיג אָנגענומען געוואָרען זענען אַמייסטען געווענדעט געגען דער מאַנדאַטאַרען מאַכט, וועלכע רעכענט זיך נישט מיט דעם מאַנגעל אין אַרבייט אין פּאַלעסטינע. מיט דער עקאָנאָמישער לאַגע פון פּאַלעסטינא, און פון דער ביטערער לאַגע אין די גלות-לענדער.

אַ צווייטע וויכטיגע רעזאָלוציע דריקט אויס אַ שאַרפען פּראָטעסט געגען איינפיהרען אין פּאַלעסטינא אַ לעגיסלאַטיוון ראַט.

אַ רייהע רעדנער, וועלכע זענען אַרויסגעטרעטען אויף דער קאָנפערענץ האָבען מיט שאַרפע ווערטער געטאַדעלט די האַנדלונג פון דער מאַנדאַטאַרען מאַכט.

דר. ווייצמאַנ'ס רעדע

ד"ר ווייצמאַן ווערט אויפגענומען מיט לאַנג אָנהאַלטענדע אַפּלאָדיסמענטען. ער רעדט דער לעצטער צו דער רעזאָלוציע פון פרייע אימיגראַציע אין ארץ-ישראל.

די פראַגע איז שוין באַהאַנדעלט געוואָרען — זאָגט ער — ביי די פריהערדיגע רעדנער און איך וויל אויך פּרובירען זאָגען איינינע ווערטער וועגען דעם ענין.

ס'איז קיין ספק נישט, אַז פּאַלעסטינא איז די איינציגע לאַנד, וואָס קאָן אַריינעהמען די יודען, אָבער מען דאַרף פערשטעהן, אַז מיט דער פראַגע זענען פערבונדען דריי וויכטיגע פּראָבלעמען וואָס וועלען אייך אינטערעסירען צו הערען.

די פּראָבלעמען פון לאַנד-קויף איז איצט זעהר אַ שווערע. איצט איז ווירקליך אַ קונסט-אַרבייט צו קאָנען ערווערבען אַ שטיקעל לאַנד, ווי נאָר מען דערהערט פון אַ נייע קאָלאָניזאַציע אויף אַ געוויסען פּלאַץ, הויבט זיך באַלד אויף דער פּרייז, אַז עס איז אוממעגליך צו קויפען. אגב די באַגרענעצונגען שטערען אויך זעהר פיל.

דערצו האָט די שפּעקולאַציע נאָך מעהר פערשווערט די לאַגע און דאָס האָט אויך פעראורזאַכט אַ העכערען סטאַנדאַרד אין עקאָנאָמישען לעבען בכלל.

פּאַלעסטינא אַ קליין לאַנד

לאָמיר זיין אָפענהערציג און זאָגען דעם אמת, וואָס מיר טראַכטען. פּאַלעסטינא איז אַ קליין לאַנד און ווען אַפילו מיר זאָלען זיין ערפאָלגרייך צו בעקומען מעהר באָדען, וואָלט דאָך אַלץ געווען אַ מאַנגעל אין לאַנד פאַר די אַלע יודען, וואָס מיר װילען זיי אַריינברענגען אין לאַנד.

ווען מיר האָבען דיסקוטירט די פראַגע פון דער נאַציאָנאַלער היים, מיט דער ענגלישער רעגירונג, ווייסט איהר אַלע, אַז עס איז געווען גערעדט פון מזרח ביז מערב. נאָר איבער נאַכט איז עס פערקירצט געוואָרען אויף מעהר פון אַ העלפט.

עס פערשטעהט זיך, אַז איצט זאָגט מען אונז, דאָס עס איז בישטאַ קיין גענוג פּלאַץ פאַר אַ גרויסע צאָהל יודען.

די באַלפור-דעקלאַראַציע ווי זי איז געגעבען געוואָרען, האָט עס געמיינט אַן אַפּגעבע גרויסע פּאַלעסטינא מיט עבר-הירדן. איצט איז עס אָבער אָפּגעריסען און געשלאָסען פאַר יודען.

דאָס ווירקליך איז עפּעס ניי פאַר ענגלאַנד, אַז זי זאָל שליסען פאַר די יודען עבר-הירדן, ווען די באַפעלקערונג פון דאָרט בעטען זיך ביי יודען אַז זיי זאָלען נאָר קומען.

איך האָף אָבער, זאָגט ער, אַז דער טאָג וועט קומען, ווען עבר-הירדן וועט זיך עפענען פאַר אונז און מיט דער גאַנצער צושטימונג פון דער אַראַבישער באַפעלקערונג.

מיר האָבען די פאַרגרעסערט

מיר האָבען מיט אונזערע מיטלען און אונזערע כוחות געטון אַלעס צו פערגרעסערן די קליינע פּאַלעסטינא — און מען מוז זאָגען, אַז די נאַטור איז נישט געווען גאָר שלעכט צו אונז.

מיר האָבען געפונען וואַסער אין לאַנד, וואָס דאָס מיינט שוין אַ פערגרעסערונג אין פּראָדוקציע. מיר האָבען די קאָלאָניזירונג פון באָדען אויסגעשפּרייט אַזש ביז צו גאַזאַ, און איך מיין, אַז עס האָבען זיך נישט געענדיגט אַלע קוואַלען פון קאָלאָניזאַציע, טראָץ דעם, וואָס דער שטח איז באַגרענעצט. מיר וועלען די אַרבייט פאָרט-זעצען.

מען האָט פיל גערעדט אין די צייטונגען וועגען דעם, וואָס מיר האָבען דורך אונזער קאָלאָניזאַציע פערטריבען די אַראַבער צווישען די בערג.

דער אמת איז, אַז דאָס וואָס יודען האָבען קאָלאָניזירט זענען געווען פּוסטע מדבר-יות'ן, 90 פּראָצ. פון דעם באָדען זענען געווען וויסט און ליידיג, און נישט מיר האָבען פערטריבען די אַראַ-

(ספּעציעלע קאָרעספּאָנדענץ)

בער, נאָר די מאַלאַריא, און די חורבות האָבען זיי פערטריבען אין די בערג.

און דער אמת איז, אַז 65 פּראָצ. פון די אַראַבער זיצען שוין פון לאַנג אויף דעם באַרג-באָדען, און דאָרט העט זיך נאָך דער זעלבער מצב ווי פאַר טויזענד יאָהר צוריק.

די אַראַבער ליידען נישט פון באָדען-מאַנגעל, נאָר פון זייערע אויסנוצערס די עפענדיס.

יערענפאַלס מוז פערשטאַנען ווערען, אַז מיר קאָנען נישט אַריינברענגען אין ארץ-ישראל אפילו ווען מיר זאָלען האָבען די עליונישע הונדערט-טויזענדער יודען פון אַרבע כנפות העולם.

מיר האָבען דאָס יאָהר אַנערך פון 50 טויזענד סערטיפיקאַטען. דאָס איז נישט אַזוי שלעכט, וואָס עס איז איבערהויפּט בויטווענדיג איז די קאָנסטרוקציע פון דער אימיגראַציע.

מיר מוזען זעהן אין לאַנד פּראָדוקטיווע כוחות. די חלוצים האָבען זיך פערמינערט, מענשען בעזעצען זיך אין די שטעט, און וואָס מיר ווילען איז אַ גאַנצע איבערבוי פון פאָלק: מעהר אויף לאַנד-אַרבייט, און מיט אַ גרויסע אימיגראַציע קאָנען מיר שטעלען אונזער גאַנצער אַרבייט אין געפאַהר.

פּאַלעסטינא אפילו, ווען זי זאָל זיין צוויי מאָל אַזוי גרויס קאָן נישט דינען פאַר אַ צו גרויסע צאָהל איינוואַנדערער.

אַמעריקע האָט געמוזט פערקלענערן די אימיגראַציע, ווייל דאָס האָט געפאָדערט די צייט און די אומשטענדען. געוועהנליך מוזען מיר האָבען וואָס מעהר און פערלאַנגען וואָס מעהר, אָבער מיר טאָרען נישט שטעלען אין סכנה דעם ישוב.

וועגען פּאַרלאַמענט

איך האָב דאָ געוואָלט זאָגען אַ פּאָר ווערטער וועגען דעם לעגיסלאַטיווען ראַט, וואָס ווערט געגרינדעט.

די פראַגע איז נאָך פאָרגעשלאָגען געוואָרען אין יאָהר 1921. מען זאָגט אונז, אַז דאָס וועט נישט אונטערפיהרען מיט דעם מאַנדאַט. אָבער צי איז דען מעגליך, אַז דער פּאַרלאַמענט וועט נישט מישען זיך אין דער פראַגע פון לאַנד-קויף, אין דער פראַגע פון אימיגראַציע און נאָך אַזעלכע פראַגען, וואָס זענען שייך צו יודען?

מיר וועלען זיין געגען אַזאַ אינסטרומענט פון דער רעגירונג מיט אַלע כוחות. ווייל עס איז פערשטאַנען געוואָרען, אַז פּאַלעסטינא איז אַ לאַנד, וואָס געהערט צו צוויי פעלקער: צו די יודען און אַראַבער. קיינער טאָר אָבער נישט הערשען איבער צווייטען — אַזוי זאָגט דער מאַנדאַט.

אָבער קוים ווערט אַ פּאַרלאַמענט און די פערשטענדיגונג צווישען יודען און אַראַבער, הייסט עס איין פאָלק וועט דאָמינירען דעם צווייטען.

אין אַנ'איינפערשטענדניש צווישען די אַראַבער און די יודען איז נישט אַ זאַך, וואָס איז אוממעגליך.

ווי אַזוי קאָן די רעגירונג שאַפען אַזאַ מין ראַט, ווען די לאַגע אין לאַנד ענדערט זיך מיט יעדען יאָהר. היינט זענען די אַראַבער אַ מאַיאָריטעט, אָבער די יודען טראָגען איבער 50 פּראָצ. פון בודזשעט און קאָנען זיין מיט אַ ביסעל צייט שפּעטער אויס מינאָריטעט.

פּאַרלאַמענט בכלל אין דער וועלט האָט זיך בעוויזען אַלס נישט גאָר קיין גוטער אינסטרומענט פון רעגירען, אויסער דער ענגלישער און פראַנצויזישער פּאַרלאַמענט, איז פאַרוואָס זאָל די ענגלישע רעגירונג וועלען שאַפען אַזאַ מין אינסטרומענט אין פּאַלעסטינא? דאָס וועט זיין די גרעסטע אונגערעכטיגקייט פאַר יודען. מיר ווילען נישט דאָמינירען איבער אַנדערע און מיר וועלען זיך נישט לאָזען דאָמינירען פון אַנדערע. מיר וועלען זיין געגען דעם מיט אַלע כוחות.

ד"ר ווייצמאַן האָט געענדיגט מיט דער פראַגע פון פערשטאַרקען דעם ציוניזם איטוענינג און מיט גוטע האָפנונג אין דער צוקונפט.

ה. מ. ד.

דער פּרעז. פון דער קאָנפערענץ, ד"ר מ. ד. אידער ווייזט אָן, אַז די קאָנפערענץ רעפּרעזענטירט כמעט אַלע ציוניסטישע גרופּירונגען אין ענגלאַנד און אירלאַנד. פאַרשטעהער פון די ציונים, מזרחי, יודישע שטאַטספּאַרטיי און פּועלי-ציון.

אימיגראַציע — זאָגט פּאָ"ט ד"ר אידער — איז די וויכטיגסטע פראַגע און שטעהט אין פּאָדערשטען פּלאַץ פון אונזערע פאָדערונגען.

די רעגירונג, וועלכע האָט איינגעפיהרט די פראַגע פון עקאָנאָמישער אויפפּאַסונג פון לאַנד גיט אַ וועג איינצופיהרען גרויסע באַגרענעצונגען. מיר קאָנען נישט די לאַזיגע באַהויפּטונג צופּאַסען צו פּאַלעסטינע, וואָס איז אַ לאַנד, וואָס געפינט זיך אין פּראָצעס פון אַנטוויקלונג.

יעדע נייע אַרבייט מאַכט פּלאַץ פאַר פיל אַנדערע און מאַכט דאָס לאַנד פּרוכטבאַר.

די עקאָנאָמישע לאַגע פון די יודען אין דייטשלאַנד און אין די מזרח-אייראָפּעאישע לענדער, פאָדערט אַ מאַסען-אימיגראַציע קיין פּאַלעסטינא, ווייל דאָס איז דאָס איינציגע לאַנד פאַר די יידענדע. דאָס האָט אויך ערקלערט עפענטליך דזשיימס מאַק דאָנאַלד, דער קאָמיסאַר פאַר די דייטשע פליטים, בעשטימט צו זוכען אַ לאַנד פאַר די פליטים.

מיר מוזען אונזער שטעלונג מאַכען קלאָר פאַר דער בריטישער רעגירונג און פאַרן בריטישען פאָלק און קומען צו פערשטענדיגונג צווישען דער רעגירונג און דער יודישער אַגענץ.

מיר ווילען אַרבייטען רוהיג צוזאַמען מיט די אַראַבער.

די פראַגע פון אַ לעגיסלאַטיווען ראַט — האָט פאָרגעזעצט ד"ר אידער — וועט פערשאַרפען די שטרייטיגקייטען צווישען אַראַבער און יודען. אויב דאָס וועט איינגעפיהרט ווערען, וועט דאָס ברענגען צו אַ גרויסע קאַטאַסטראָפע.

פּראָפעסאָר בראָדעצקי

דער מיטגליד פון דער עקזעקוטיווע פון דער ציונ. אָרגאַניזאַציע און פון דער יוד. אַגענץ פאַר פּאַלעסטינא, האָט אויספיהרליך אַרומגערעדט דריי הויפּט-פּראָבלעמען: אימיגראַציע, לאַנד-פערקויף און דעם פאָרשלאַג פון איינפיהרען אַ לעגיסלאַטיווען ראַט אין פּאַלעסטינא.

די ביטערסטע אַטאַקע, וואָס איז ווען נאָר געמאַכט געוואָרען געגען דער יודישער נאַציאָנאַלער היים איז די לאַנד-פראַגע, די אַטאַקע האָט זיך אָנגעהויבען מיט דער שאָו-קאָמיסיע, נאָך די אַנטי-יודישע אונרוהען אין 1929. נישט קוקענדיג אויף דעם וואָס די רעגירונגס אונטערזוכונג האָט זיך איבערצייגט, אַז עס זענען נישט בענייטיגט די באַהויפּטונגען, אַז די יודען שטויסען אַרויס די אַראַבער פון לאַנד, דאָך האָט די רעגירונג אָנגענומען באַגרענעצונגען געגען לאַנד-איינקויפען דורך דעם יודישען נאַציאָנאַלען-פאָנד.

אין די לעצטע פיר יאָהר האָבען מיר געקויפט נישט מעהר ווי 92 טויזענד דונאַם ערד, שוין אַריינגערעכענענדיג די פּריוואַטע איינקויפען.

די געפאַהר פון אַ לעגיסלאַטיווען-ראַט

אַ לעגיסלאַטיווער ראַט איינגעפיהרט ביי דער איצטיגער קאָניונקטור וואָלט געגעבען אַ קאָנסטיטוציאָנעלען אינסטרומענט אין די הענד פון אונזערע געגנער. אַזוי אַרום וואָלט דאָס געפיהרט אָפּצושטעלען די נאַציאָנאַלע היים און דאָס וואָלט געברענגט מיט זיך די ענדע פון עקאָנאָמישען פּראָגרעס.

מיר קאָנען נישט איינשטימען מיט דעם פאָרשלאַג, וועלכער וויל די יודען בעטראַכטען אַלס אַ נאַציאָנאַלע מינדערהייט אין פּאַלעסטינא.

צוליב אָט די סיבות פּראָטעסטירט די „יודישע אַגענץ" געגען דעם פּראָיעקט פון לעגיסלאַטיווען-ראַט אין פּאַלעסטינא.

אימיגראַציע פראַגע

פּראָפ. בראָדעצקי ווייזט אָן, אַז די אונצופרידענהייט מיט דעם איצטיגען אימיגראַציאָנס-שעדיול קיין פּאַלעסטינא קומט פון דעם טראַגישען צושטאַנד פון דעם יודענטום אין פיל לענדער אַ חוץ דייטשלאַנד. גלייכצייטיג מיט דער יודישער נויט אין געקומען דאָס שליסען די טויערן פון אַלע לענדער. פּאַלעסטינא שרייט פאַר אַרבייטס-הענד און די רעגירונג וויל דאָס נישט נעהמען אין אַכט.

מיר ווילען, אַז אונזער נאַציאָנאַלער היים זאָל נישט זיין קיין אָרט פאַר קאַפּיטאַל נאָר אַ היים פאַר יודישע קערפּערס און נשמות, וועלכע אַרבייטען צו בעפרייען דאָס פאָלק פון פערשקלאַפונג. מיר ווילען זעהן אין פּאַלעסטינא יודען, וואָס שניידען די פּרוכט פון אונזער אַרבייט.

מיר אַסמאַנד באַבינדער נאַרדשמיט

סער אַסמאַנד דריקט אויס זיין פרייד מיט דער גרויסער צאָהל דעלעגאַטען, מיט דעם „יונגען בלוט" אין דער בעוועגונג.

דער רעדנער ווייזט אָן, אַז עס איז ראַטזאַם אויסצודריקען אונזער צופרידענהייט, וואָס מיר האָבען ענגלאַנד אַלס מאַנדאַטאַרען-מאַכט. געזעצליכקייט, רוה און אָרדנונג האָט איינגעפיהרט די ענגלישע רעגירונג.

סער אַסמאַנד רעדט דאַן אַרום די פראַגע פון אַחדות אין די ציוניסטישע ריהען, אויב מיר ווילען ווייטער פּראָגרעסירען.

רעדענדיג איבער דעם לעגיסלאַטיווען ראַט, ווייזט אָן דער רעדנער אויף דעם, וואָס די פּאַלעסטינער באַפעלקערונג איז נאָך נישט רייף צו האָבען די אינסטיטוציע.

מיר מוזען פאָדערן אַנ'אַפּאָרטוניטעט ביז די יודישע לאַגע וועט זיך פערשטאַרקען אין לאַנד. מיר מוזען אָפּוואַרטען ביז וואַנען דער יודישער ישוב וועט זיך פערשטאַרקען אין לאַנד.

דער יודישער עקזעקוטיוו דזשענער, ענטפערט אויף דער ערקלערונג פון סער אַסמאַנד און ווייזט אָן, אַז די רעגירונג האָט נישט געגעבען קאָנסטרוקטיווע קריטיק.

מיר מוזען פאָדערן און אויסאיבען אַ דרוק אויף דער רעגירונג פאַר אַ בעסערע און גערעכטע אימיגראַציע שעדיול.

דאָס לאַנד געפינט זיך אין געפאַהר פון מאַנגעל אין אַרבייטס-הענד, דער בעסטער פאַקט פאַר דעם איז, אַז די אומלעגאַלע אימיגראַנטען געפינען גלייך אַרבייט אין לאַנד.

רעזאָלוציעס

די פאָרגעשלאָגענע פּראָטעסט-רעזאָלוציעס, זענען איינשטימיג אָנגענומען געוואָרען.

ר. פּ.

Dr. REICHER
פּאָלודניאָווא 28, טעל. 201-93
ספּעציאַליסט
פאַר מענער-שוואַכע-באַהאַנדלונג.
סעקסועלע באַראַטונגען און פּסיכאָ-אַנאַליזען
נעהמט אָן פון 8—11 און פון 5—8 אָוונט.

Dr. med.
L. Berman
צעגעלניאַנאַ 15, טעל. 149-07
ספּעציאַל-אַרצט פאַר הויט- און געשלעכטס-קראַנקהייטען, מענער-שוואַכע-באַהאַנד-לונג און סעקסועלע באַראַטונג.
אַלע אַרט אַנאַליזען.
נעהמט אָן פון 8—11 און 4—8 אָוו. זונטאָג פון 9—1 ביי-טאָג
פאַר אונבעמיטעלטע — לעטשיצנע-פּרייזען.

ראַדיאָ-ווינקעל

דער פאַרביטערטער קאַמף מיט'ן באַנדיטיזם אין אַמעריקע

ווי בעוואוסט, האָט דער אַמעריקאַנער פּרעזידענט רוזוועלט ביים איבערנעהמען זיין הויכען אַמט צוגעזאָגט, אַז ער וועט זיך באַמיהען אָפּצורייניגען אַמעריקע פון פערברעכערישע עלעמענטען. רוזוועלט האָט טאַקע דער אונטערוועלט אָנגעזאָגט אַן אומרחמנות'דיגען קאַמף אויף לעבען און טויט.

צווישען פיל אַנדערע מיטלען, איז צום דאָזיגען קאַמף אויך צוגעצויגען געוואָרען דער ראַדיאָ. עס האָט זיך באַלד אַרויסגעוויזען, אַז דער ראַדיאָ איז דער געפעהרליכסטער שונא פון פערברעכער.

דער געפעהרליכסטער באַנדיט וועט אַנטלויפענדיג פאַר דער פּאָליציי, נישט מאַכען מעהר ווי 2 הונדערט קילאָמעטער אַ שעה. די דאָזיגע שנעלקייט וועט ער קאָנען דערגרייכען, פליהענדיג אויף אַן אַעראָפּלאַן. דערייאָגען קאָן איהם אַמלייכסטען נאָר די ראַדיאָ-כוואַליע, וואָס פליהט אַ ביסעל שנעלער; „איבגאַנצען" 300 טויזענט קילאָמעטער אין איין סעקונדע...

צו דעם צוועק האָט די אַמעריקאַנער פּאָליציי מאָביליזירט די 120 אַמעריקאַנער ראַדיאָ-סטאַציעס און זיי איינגעטיילט אויף צוויי קרייזען: בלויע און רויטע. צו דער דאָזיגער אַקציע פון אויסראָטען דעם באַנדיטיזם אין אַמעריקע מיט דער הילף פון ראַדיאָ, זענען צוגעצויגען געוואָרען אַפילו די ברייטסטע מאַסען פון דער באַפעלקערונג. די אַמעריקאַנער פּאָליציי האָט עטליכע מאָל אינסצעניזירט קינסטליכע באַנדיטישע אָנפאַלען און אַלאַרמירט וועגען דעם די באַפעלקערונג דורכ'ן ראַדיאָ. די פּאָליציי האָט דאָס דורכגעפיהרט אויף אַזאַ שפּאַנענדען אופן, אַז די גאַנצע באַפעלקערונג פון אַ געוויסער שטאָט איז געשטעלט געוואָרען אויף די פיס און מיט'ן גרעסטער איפער און ענערגיע זיך גענומען אויפצוזוכען דעם מערדער.

אויסער דעם האָבען די בעדייטענדסטע פּאָליציי-קאָמיסאַרען און בעריהמטע דעטעקטיווען געהאַלטען עטליכע פאָרלעזונגען, אין וועלכע זיי האָבען ערצעהלט די אינטערעסאַנטסטע און שפּאַנענסטע מאָמענטען פון זייער איינענער פּראַקטיק ביים פערפאָלגען די קרימינעלע פערברעכער.

די דאָזיגע ראַדיאָ-אַקציע האָט שוין געגעבען גלענצענדע רעזולטאַטען. אין פאָריגען יאָהר איז מיט זייער הילף געלונגען צו כאַפּען בלויז אין טשיקאַגאָ העכער טויזענד פערברעכער.

דעריבער איז אויך נישט קיין וואונדער, וואָס די אַמעריקאַנער פערברעכערישע וועלט קוקט אויפ'ן ראַדיאָ, ווי אויף איהר גרעסטען שונא. די אַמעריקאַנער ראַדיאָ-סטאַציעס ווערען טאַק איצט שטאַרק אָבגעהיט בייטאָג און ביינאַכט דורך צאָהלרייכער פּאָליציאַנטען און דעטעקטיווען, וועלכע היטען אָב די ראַדיאָ-אַפּאַראַטור און מיקראָפאָנען פון אַן אָנפאַל מצד די באַנדיטען.

בעלינאָגראַף — דאָס לעצטע טעכנישע וואונדער

צייט און רוים האָבען שוין איצט אַ דאַנק די ריזיגע דערגרייכונגען פון טעכניק כמעט קיין שום בעדייטונג נישט.

ווער וואָלט עס געקאָנט גלויבען, איידער דער ראַדיאָ איז ערפונדען געוואָרען, אַז צווישען אַ יונגע געשעהעניש, וואָס קומט פאָר ערגיץ וואו אויף דער וועלט און דאָס אויסלאָזען די ידיעה דורך אַ צייטונג, וואָס געפינט זיך טויזענדער קילאָמעטער ווייט פונ'ם פּאַ-פאַל, קאָן פאָרבער איינגאַנצען געצעהלטע מינוטען.

איצט ווערט מען געוואויר, אַז אַ געוויסער אינזשיניער בעלין פון פּאַריז האָט ערפונדען אַן אַפּאַראַט, וועלכען ער האָט אָנגערופען: בעלינאָגראַף. דער דאָזיגער געהיימנישפולער אַפּאַראַט, וועלכער איז שוין טעטיג אין דער רעדאַקציע פון דער גרויסער פראַנצויזישער צייטונג „פּאַרי סואַר" גיט די מעגליכקייט צו בעקומען פאָטאָגראַפישע אויפנאַהמעס תיכף ווי עס האָט זיי אויסגעכאַפּט דער פאָטאָ-רעפּאָרטער, דערביי שפּילט דאָ נישט קיין שום ראָל דאָס אָרט, וואו דער פאָטאָ-רעפּאָרטער געפינט זיך.

שוין די ערשטע עקספּערימענטען האָבען דער וויזען, אַז דער פאָטאָ-רעפּאָרטער האָט געמאַכט די אויפנאַהמע אין ניו-יאָרק און זי איז מאָמענטאַל אויפגעכאַפּט געוואָרען דורך דעם אַפּאַראַט „בעלינאָגראַף", וואָס געפינט זיך אין דער פּאַריזער צייטונג.

אויב די ענטוויקלונג פון דער טעכניק וועט אַזוי ווייטער געהן מיט אַזאַ בראַוזענדען טעמפּאָ, ווי ביז איצט, וועלען אין קורצען די צייטונגען פערוואַנדעלט ווערען פון אַן אָרגאַן מיט ידיעות פון לויפענדען טאָג אין אַן אָרגאַן פון דער לויפענדער מינוט.

אין אַלע ווינקלען פון דער וועלט וועלען ספּעציעלע פאָטאָ-רעפּאָרטערען מאַכען טאָג שיקען דירעקט אויפנאַהמעס אין די רעדאַקציעס און פאַר דעם לעזער וועט צייטונג האָבען די זעלבע בעדייטונג, וואָס עס האָבען איצט די פילם-אַקטואַליטעטען פאַרן קינאָ-צושויער.

די איינצעלהייטען פון דער דאָזיגער סענסאַציאָנעלער ערפינדונג האַלט דער איינזש. בעלין בסוד. מען ווייסט נאָר, אַז דער יסוד פון דער דאָזיגער ערפינדונג שטיצט זיך אויף דער פאַראייניגונג פון צוויי פונקציעס -- פון אַ טעמיגראַפישען אַפּאַראַט און אַ קורץ-כוואַליעדיגע ראַדיאָ-סטאַציע.

אראפגעפאלען פון 4. שטאק און דערהרגעט געווארען

(2) בעת צורעכט מאכן דעם קאמין אין דער פאבריק פון ש״ב א אויף 11. ליסטאפאד 98 איז אראפגעפאלן פון פיטע שטאק דער ארבייטער ראמאן טורטשאק און דערהרגעט געווארן אויפן ארט.

DR.
L. Czarnożył
וואוינט יעצט אויף
62 פיעטריקאווער 62
און נעהמט אן פון 9.30 ביז 10.30 פארמיטאג
און פון 4—6 נאכמ.
ספעצ. הארץ-קראנקהייטען

ראדיא-פראגראם

דאנערשטאג, דעם 11 אקטאבער 1934

6.45 פריהמארגנס-אודיציע, 6.48 פליטען, 6.52 גימנאסטיק, 7,25 פליטע, 7.50 רעקלאמע-קאנצערט, 11,57 צייט-סיגנאל 12.03 ידיעות, 12,05 הערשפיעל פאר קינדער 12,30 שול-פריה-מארגען, 1 ידיעות פון טאג, 1,05 פונ׳ם ארבייטער מארק, 1,10 שול-פריהמארגען, 3,30 עקספארט-ידיעות, 3,35 בערזע, 3,45 לייכטע מוזיק, 4,45 א לעקציע פראנצויזיש, 5 הערשפיעל. 5,50 פאסט-קעסטעל, 6,05 פליטען, 6,15 קלאוויר-רעציטאל, 6,45 „וואס זאל מען לייענען?“ 7 פליטען, 7,20 אקטועלער שמועס, 7.30 פליטען, 7,50 ספארט ידיעות, 8 מוזיקאלישע אודיציע, 8.45 אווענד-ידיעות, 9 קאנצערט, 9,55 רעפעראט 10,10 רעקלאמע-קאנצערט, 10,25 פליטען, 11 ידיעות, קאמוניקאטען, 11,05 טאנץ-מוזיק.

Dr.
Wołkowyski
האט זיך איבערגעצויגען אויף
ציגעל-גאס 11, טעל. 238=02
נעהמט אן אין הויט- און ווענערישע קראנקהייטען, מענער-שוואכע
נעהמט אן פון 8—12 בייטאג און פון 4—9 אווענד

היינט — יובל-פארשטעלונג ביי דער „יודישער באנדע“

היינט דאנערשטאג ווערט אין „פילהארמאניע“ געגעבען דורך דער „יודישער באנדע“ די 25-טע יובל-פארשט. פון גרויסען „באנדע“-שלאגער „אויף טיש און אויף בענק“ די היינטיגע

פארשטעלונג וואס איז אגב די לעצטע, ווערט געגעבען צו איינהייטס-פרייזען.

מארגען פרייטאג — גרויסע בענעפיז-פרעמיערע פון די אין לאדזשער בעליבטע „באנדע“ פראגראמען פון „טאנצט יודעלעך טאנצט“ ביז „די וועלט שאקעלט זיך“.

מעלדונג

הנחה-בילעטען אין טעאטער און קינאס די באראכאוו-ביבליאטעק. אל. קאשטשושקי 9 טעל. 191-50 פערקויפט הנחה-בילעטען אויף דער פרעמיערע פון „סקוטארעווסקי“ אין שטאטישען טעאטער, אויף פרייטאג ד. 12 ד. ח. און אין די קינאס.

שבת, ד. 20, ד. ח. קומען פאר 3 פריה-מארגען-סעאנסען אין קינא „ראקעטא“, שענקעוויטשא 40. אנהויב פון די סעאנסען 10, 12 פריה און 2 נ.מ. פון פילם

I cóż dalej szary człowieku?...

בילעטען שוין צו בעקומען אין דער באראכאוו-ביבליאטעק א׳. קאשטשושקי 9 טעל. 191-50 פון 10 ביז 2 און פון 4 ביז 10.

קראנג-קינא
CAPITOL
זאוואדזקא 16

הליבט פרעמיערע! אין טריומף-מארש איבער אלע וועלט-עקראנען, האט געפאנגען די הערצער און געדאנקען פון די צושויער די אונפערגלייכליכע און הערליכע LILJANA HARVEY אין פאקס-מייסטערווערק פון דער נייעסטער פראדוקציע א. נ. מיט׳ן אנטייל פון דער בעריהמטער מאריאנעטען-טרופע פון „Teatro Dei Picoli“ אין דער מענער-ראל Gene Raymond

„די פרעהליכע שושנה“

אויסערן פראגראם: קלאנג-צונאבע פוילישער נצחון אין די פערמעסטונגען וועגען בעכער פון גארדאן-בענעט און פאקס-אקטואליטעטען.

פרייזען פון די פלעצער אויפן 1 סעאנס און אויף די פריהמארגען-פארשטעלונגען פון 54 גר. אנהויב אין געוו. טעג 4.30 נאכמ. שבת און זונטאג 12.30 בייטאג.

Dr. med. **Niewiażski**
ספעציאליסט פאר סיפיליס, טריפער און הויט-קראנקהייטען. בעהאנדלונג פון מענער-שוואכע
אנדזשעיא, 5 טעל. 159-40
צוריקגעקעהרט
נעהמט אן פון 8—11 און פון 5—9 אוו. זונטאג און יום-טוב פון 9 - 1 פארמיטאג׳ בעזונדערער ווארטע - זאל פאר פרויען.

Dr. **HELLER**
ספעצ. פאר הויט און וועגערישע קראנקהייטען און מענער-שוואכע
8 טראגוטא 8, טעל. 179-89
נעמט אן פון 8—11 און פון 4—8 אוונט, זונטאג פון 11—2 מיטאג.
פאר פרויען א ספעציעלער ווארטע-זאל.
אונבעמיטעלטע — לעטשניצע-פרייזן

אלע גארדינען ארט
ווי אויך פערשידענע קאפעס און טיש-דעקען, בעקומט מען אמביליגסטען און צו קאנקורענץ-פרייזען, נאר אין דער לאנגיעהריגער פירמע
L. Elbaum
26 NOWOMIEJSKA 26
פראנט 1-טער שטאק.
קומט אין איבערצייגט אייך!

Dr. med.
Szreiber
כירורג
צוריקגעקעהרט
9 Narutowicza 9
tel. 122·95.
נעמט אן פון 2 ביז 3 און פון 7 ביז 8³⁰ אוונט.

בעזיצער פון אקציעס

זגערזשער כעמישענער, אקציעס פון דער פעטערבורגער אינטערנאציאנאל באנק, אויך פון דער רוסישער באנק פאר וונישעניעי טארגאוולי, ווערען געבעטען אפצוגעבען זייערע אדרעסען אין „נייעס פאלקסבלאט“ אונטער ליט. „S“.

8-ונג. ארטאדאקסישע עלטערן און יוגענד!

א רעליגיעזער יונגערמאן ערמעלט לעקציעס אין אלע גימנאזיאל-געגענשטאנדען. ספעצ. פויליש, דייטש, ארויס. לערנט אויך ענגליש. פראקטיצירט שוין טעליכע יאהר מיט׳ן גרעסטען ערפאלג, בעסטע רעפערענצען. בילינע פרייזען. ערקונדיגען: פיעטריקאווער 37, וו. 32 אין שענקיעוויטשא 13, וו. 9. 4276

ס׳איז געפינען געווארען א טראמוויי-ביכל

אויפן נאמען פינקוס אראנאוויטש אפצונעהמען געגען אנאנס-קאסטען אין אדמ פון דער צייטונג.

עס ווערט געזוכט
א טיכטיגער אינקאסענט
צו מעלדען זיך פרייטאג, דעם 12/X פון 8—10 אווענד און שבת, ד. 13/X פון 5 ביז 9 אוו. אין סעקרעטאריאט פון יודישן מוזיק-פעראיין „שיר“, נארוטאוויטש 32

Księgowość, Korespondencja handlowa

Tanim kosztem bo na godziny sporządzam bilanse, zakładam i prowadzę przepisowo obowiązującą od 1 lipca księgowość. Załatwiam również na godziny korespondencję handlową polsko - niemiecko - angielską. Pierwszorzędne referencje na żądanie. Łask. zgłoszenia sub. „Buchalter - korespondent“ do biura ogłoszeń Fuchsa, ulica Piotrkowska 50.

Dr.
S. Kantor
ספעציאליסט פאר הויט און וועגערישע קראנקהייטען (סיפיליס און טריפער), היילט מענער = שוואכע
וואוינט יעצט
Piotrkowska 90, tel. 129=45
נעמט אן פון 8—2 נאכמ. און פון 4—9 אוו., זונטאג און יום-טוב פון 8—2 נאכמ.
פאר אונבעמיטעלטע — לעטשניצע-פרייזען.

Dr. med
Z. DATYNER
אוראלאג
ספעצ. פאר נירען, בלאז און אורין-קראנקהייטען
ZACHODNIA 59a, tel. 148·95
נעהמט אן פון 2—3 און פון 6—8 אוו.

יעדער איינציגער
האט זיך איבערצייגט, אז פאר
מעבעל
דיוואנעס, קרישטאל, בראנז, נייה-מאשינען, שרייב-מאשינען, פעלצען, גארדעראבען אז״וו צאהלט די העכסטע פרייזען
א. ווייצמאן,
שענקיעוויטשא 6, טעל. 191·00
בעמ.: די נייעסטע מאדערנע מעבעל. בעסטע קוואליטעט שטענדיג אויף לאגער. פרייזען ניעדריגע.

ווירכטיג
פאר גאלאנטעריע, טריקאטאזשניקעס און גארסעטען-בראנזשע!
די בעסטע גומי-ליטצען, זיידענע און בוימוואלענע, ווי אויך פאדוויאנזקאווע און גארסעטאווע פון דער פירמע
WOLF L. HEPNER
צו בעקומען אין פאבריקס-לאגער:
Łódź, Gdańska 18, front, m.11

Dr. **L. FALK**
ספעצ. ארצט פאר הויט- און וועניערישע קראנקהייטען
Nawrot 7, tel. 128-07.
עמפפאנגט פון 10—12 און פון 5—7 נ״מ

Dr. med.
Haltrecht
ספעציאל-ארצט פאר הויט-און געשלעכטס-קראנקהייטען
פיעטריקאווער 10, טעל. 245·21
נעמט אן פון 8—11 פריה און פון 1³⁰—2³⁰ מיטאג און פון 7—9 אוונט.
זונטאג פון 10—1 בייטאג.
אלע ארט אנאליזען.
פאר אונבעמיטעלטע לעטשניצע-פרייזן
פאר פרויען א ספעציעלער ווארטע-זאל.

אויערן, נאז און האלז קליניק
מיט בעטען פון Dr.
Z. Rakowski
פיעטריקאווער 67. טעל. 127·81
נעהמט אן שטענדיגע קראנקע (צוועי אפעראציע א. ז. וו.) ווי אויך אמבולאטארישע פון 11—2 און פון 5—8 אוונט.

Dr. med.
Leon Familier
אינערליכע און קינדער-קראנקהייטען
האט זיך איבערגעצויגען אויף
6. שערפיעלד 37 (בענעדיקטא)
נעהמט אן פון 5—7 נאכמ.

קליינע אנאנסען
1 זלאטי
אנאנס ביז 15 ווערטער

פריוע פאסטענס

א שטריקער-ארבייטער ווערט געזוכט קילינסקיעגא 4, וו. 20. 4287

א שטריקער-ארבייטער ווערט געזוכט וואלבארסקא 25 ביי ראטשטיין. 4281

א קוואליפיצירטער סוויטער-ארבייטער ווערט געזוכט פון זאפארט אויף ליסטאפאד 31 וו. 11. 4275

א קוואליפיצירטע קעטלערין צו זאקען ווערט פון זאפארט געזוכט, זאוואדזקא 33 וו. 8. 4282

ראקאלען

אנ׳ארט צו שלאפען פאר צוויי אנשטענדיגע יונגעלייט — ערוויסען זיך פלאץ וואלנאשטשי רוג קאנסטאנטינער אין צייטונגס-קיאסק. 4277

איך זוך א שטוב אלס סובלאקאטאר אין דער געגענד פון נאוואמיעסקא פון זאפארט. צו ערפאהרען ביי פאקטאר, ליסטאפאד 11 .6

א קאנצעסיאנירט פארטער - לאקאל מיט צוויי פענסטער אויף זגערזשער 9 אפגעזונדערט געאייגנעט אויף א ווארקשטעל פון זאפארט אוועקצוגעבען. צו ערפאהרען אויפ׳ן ארט. 4278

פערשידענעס

Zagubiony kwit zaliczeniowy za Nr. 3154 wydany przez firmę Fr. Wilczyński w Łodzi na sumę Zł. 146 – Przesyłka wysłana była dn. 30/7-34 dla firmy Sermutki, Bydgoszcz. Kwit niniejszy unieważniamy. Firma Te-go.

Zgubiliśmy weksel na Zł 500.– pł. 25/XI–1934 z podpisami H. Cukier i E. Cukier, który unieważniamy. Zwrócić takowy do Cukiera, Wólczańska 124.

ווילסטו זיין שטענדיג געזונד, דאן מוזטו עסען די בעסטע און געשמאקהאפטעסטע מיטאגען צו גאנץ בילינע פרייזען אין דעם בעוואוסטען היגיענישען רעסטאראן ביי הערמאן לעווינסקי, פילסודסקיעגא 39, טעל. 169-94.

ברוך-קראנקע!!!

ערשטע און איינציגע ארטאפעדישע הייל-אנשטאלט אין לאדז, פון דעם איז גאנץ פוילן בעריהמטען ספעציאליסט ארטאפעד דיר. י. ראפאפארט, וועלכער עקזיסטירט 30 יאהר און איז געווארען אנערקענט פון פיל בעריהמטע פראפעסארען.

Dyr. J.Rapaport

ברוך-ליידענדע! ספעציעלע ארטאפעדישע גוט-בענדאזשען פון מיין ארטאפעד. הייל-אנשטאלט בעזייטיגען אהן שום אפעראציע, ראדיקאל שנעל און זיכער מיט דעם גרעסטען ערפאלג, די שווערסטע, ראדיקאליכסטע און פערעלטערסטע ליידענדע ברוכען ביי מענער, פרויען און קינדער. — ספעציעלע ארטאפעד הייל-באנדאזשען פאר צוריקגעקומענע ברוכען נאך אפעראציעס, ווי אויך ספעציעלע אינדיווידועלע צוגעפאסטע ארטאפעד. בויך-באנדאזשען געגען אראפלאזען זיך פון מאגען און קישקעס.

פאר קאליכעס, הויקערס און אלערארט פעהלער פון גוף!

אין מיין ארטאפעד. הייל-אנשטאלט ווערען אויסגעפערטיגט די הייליבארסטע און פון פיל פראפעסארען אנערקענטע מעטאדע ספעצ. ארטאפעד. הייל-גארסעטען פאר פערקרימונג פון רוקען-ביין (Skrzywienie Kręgosłupa), ביין-שווינדזוכט, ליימונגען, פערקרימטע פיס ביי קינדער און ערוואקסענע קינסטליכע הענד (פראטעזען) און פיס, ווי אויך די פראקטישסטע ארטאפעדישע אפאראטען פאר שמערצליכע פלאטפיס לויט גיפס-מאדעל.

אבטיילונג [illegible]

אלע קראנקע אין מיין ארטאפעד. הייל-אנשטאלט, ווערען נאר פון מיר פערזענליך בעהאנדעלט

30 יעהריגע פראקטיק. פולע גאראנטיע!

ערמעסיגטע פרייזען! עמפפאנגט טעגליך פון 9 פריה ביז 7 אוו. עס ווערען אויך אנגענומען מיטגלידער פון אובעזפ. ספאל. (מאמא-כאריך).

ערשטע און איינציגע ארטאפעדישע הייל-אנשטאלט אין לאדז

Spec. Dyr. J. RAPAPORT, Ortoped.

פון לעמבערג

Łódź, Wólczańska 10, front, parter, tel. 221-77.

הערצליכען דאנק

היערמיט דריק איך אויס מיין הערצליכסטען דאנק דעם ארטאפעד. ספעציאליסט ה׳ דיר. י. ראפאפארט אין לאדז, וואלטשאנסקא 10 פראנט, פארטער, פאר׳ן אפהאלטען מיר פון דאפעל-ברוך, וועלכעס האט מיר פיל יאהרען זעהר שווערע שמערצען פערשאפט. איך ערקלער דא מיט צופרידענהייט, דאס א דאנק ה׳ דיר. י. ר. האט מיט זיין אויסגעצייכענטע מעטאדע זעהר פיל געהאלפען און איך פיהל מיך זעהר גוט און ערבטמפפעהלע, פאר וועלכעס איך דאנק איהם בעסטענס.

אברהם קאמעלגארן, לאדז.

אנאנסען-פרייז פאר א מילימעטער-שורה

	וואכענטאג און ערב-יו״ט 24 גר.	אין דער זייט שפאלטען
פאר׳ן טעקסט		
אין טעקסט —40	—60	4
נאכ׳ן טעקסט —12	—18	

גענקרעלאגען 20 גר. א מ/מ (אין דער זייט שפאלטען) קליינע אנאנסען ביז 15 ווערטער 1 זל. יעדעס מערערונג [illegible] 10 גר.

מעלדונגען — 10 גר. א ווארט

אבאנאמענטס-פרייז: אין לאדז 4 זל. א חודש מיט אפטראגען א היים. אויף דער פראווינץ — 5 זל. א חודש. אין אויסלאנד 7 זל. אמעריקא—1 דאל.

הנהלה, וועלכע ענדערן כיסט פרינציפיעל דעם אינהאלט פון דער אנאנס בערעכטיגען נישט צום איבערדריקען די אנאנס אדער צוריקצובאצאלען פאר דעם אנאנס

פאר׳ן אינהאלט און פאר מין פון די אנאנסן איז דער פערלאג ניט פעראנטווארטליך. די אדמיניסטראציע איז אפען בייטאג און ביינאכט.

ספיטער דער שטאנט 50 פראצ. טייערער, אויפלאגע 100 פראצ. טייערער.

Za wydawnictwo „Najer Folksblat“, spółdz. z odp. udz. Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg
Czcionkami i druk. rotac. „Najer Folksblat“, Piotrkowska 21.
Redaktor odpowiedzialny: Ch. Kaufman